VERSLAG van de hybride vergadering van de Statencommissie Ruimte, Groen en Water op 24 november 2021

Voorzitter:
L. Veen en ir. M. De Widt

Namens GS aanwezig: ir. R. van Muilekom (gedeputeerde), mr. drs. H.G.J. Bruins Slot (gedeputeerde), ir. A. Schaddelee (gedeputeerde) en ir. H.P. van Essen (gedeputeerde)
Aanwezig: E.J. Broere-Kaal (PVV), M. van Elteren (GroenLinks), drs. J. Germs (50PLUS), J.C.A.M. van Gilse BSc (VVD), N. de Haan-Mourik (ChristenUnie), J.A. de Harder (ChristenUnie), F. Hazeleger (SGP), K. de Heer (ChristenUnie), M. Hoek (50PLUS), M. de Jong (GroenLinks), dr. A.R. S. Karataş (GroenLinks), H. Keller (PvdD), T. Koelewijn-Koelewijn (CDA), N.A. Krijgsman (PvdA), O. de Man (VVD), H.J. Rikkoert MSc (ChristenUnie), T. Schipper (SP), W. van der Steeg (PvdD), H.O. Suna (PvdA), L. Veen (D66), T.M.S. Vrielink (GroenLinks), en ir. M. de Widt (D66);

Van ambtelijke zijde aanwezig:
M.L. Engelsman (commissiegriffier), E. IJsbrandij, R. Schotsman (Notuleerservice Nederland)

Insprekers: de heer Braaksma, mevrouw Harssema, de heer Sluijmer, de heer Uijterwijk, de heer Greeven en mevrouw Mineur.

---

1 Opening en algemeen

1.1 Opening

De voorzitter opent de vergadering om 13.30 uur en heet de Statenleden, gedeputeerden, toehoorders en insprekers van harte welkom.

De digitale deelnemers kunnen, als zij een vraag of een interruptie hebben, dat in de chat aangeven. Dat werkt beter dan de digitale hand opsteken. De leden in de zaal kunnen hun hand op steken als zij het woord willen.
De agenda is vol, met veel insprekers, maar de voorzitter hoopt aan het eind van de middag alles afgerond te hebben

1.2 Vaststellen agenda

De voorzitter deelt mee dat er op basis van een aantal verzoeken wat is geschoven in de agenda.
Mevrouw De Man verbaast zich over de volgorde. Het belangrijkste punt staat als laatste op de agenda en vraagt of dit punt naar voren geschoven kan worden.
De voorzitter licht toe dat dit punt als laatste op de agenda staat in verband met de aanwezigheid van de gedeputeerde. Hier kan dus niet in geschoven worden. Er wordt een spreektijd van negen minuten per fractie gehanteerd. Hier vallen de rondvraag, de eigen inbreng en interrupties onder.
Er hebben zich vijf insprekers gemeld voor agendapunt 2.4. Het streven is om rond 14.45 uur met de agendapunt te beginnen.
In aanloop naar de vergadering is de beantwoording van de vragen online geplaatst bij de agendapunten en de SGP heeft aangegeven een tweetal zaken nog te willen bespreken in de commissie. Het voorstel is om dat te honoreren en daartoe zijn agendapunt 2.0 en agendapunt 2.3 toegevoegd aan de agenda. Bij de agendapunten 2.5 en 2.6 zal mevrouw De Widt de vergadering voorzitten omdat deze voorzitter dan woordvoerder is namens de fractie. De SGP heeft ook aangegeven kort te willen reageren op de memo inzake afhandeling van motie 109. Dit zal worden toegestaan.
Hiermee is de agenda vastgesteld.

1.3 Mededelingen

Gedeputeerde Bruins Slot geeft aan verschillende mededelingen te hebben. De PvdD heeft gevraagd naar de stand van zaken met betrekking tot het rapport van de Raad voor Dierenaangelegenheden. De gedeputeerde heeft in de samenwerkingsagenda Landbouw naar dit rapport gerefereerd en aangegeven dat het college dit zou volgen. Het betreft een rapport over dierenwelzijn in verschillende overheidslagen en geeft een beeld van welke verantwoordelijkheden de Raad voor Dierenaangelegenheden ziet met betrekking tot dierenwelzijn. De verwachting is dat dat rapport over ongeveer vier weken verschijnt. Dat gaat het naar het ministerie van LNV en zal de minister er haar licht over laten schijnen. Dat duurt meestal 8 weken en dan komt er een appreciatie van de minister op het rapport en wordt dit naar de Tweede Kamer gestuurd. Dan komt er een beeld van hoe de minister haar rol ziet en die van andere bestuurslagen. De gedeputeerde stelt voor om de Staten op de hoogte te houden van de voortgang hiervan.

Er is een motie ingediend over het Geopark Utrechtse Heuvelrug. De gedeputeerde heeft tegen mevrouw Rikkoert gezegd dat zij haar best zou doen om dit voor de kerst op te leveren. Dat gaat echter niet lukken. Het is een veelomvattend vraagstuk en het is daarom belangrijk om de juridische, organisatorische en financiële consequenties in beeld te brengen. Daarbij is ook nog afstemming met Noord Holland nodig omdat een deel van het Geopark in die provincie ligt. De gedeputeerde wil de Staten in het eerste kwartaal van 2022 informeren over de stand van zaken en de consequenties.

Vanwege technische problemen is de vergadering geschorst van 13.35 uur tot 13.45 uur.

Gedeputeerde Bruins Slot licht toe dat de kop IPO-ontwikkelingen nieuw op de agenda is. Het college krijgt signalen dat een nieuw kabinet waarschijnlijk met een breder programma komt over stikstof, landbouw, natuur en water. Dat maakt dat de provincies samen nu al aan het bekijken zijn wat zij nodig hebben om hun rol in te vullen. Dit ook gezien de discussie in de Staten rondom de structurele middelen. Daarnaast wordt ook gekeken wat de provincies in dat kader kunnen bieden. De provincies spreken onderling over of zij een propositie aan het kabinet kunnen doen over hun rol en betekenis. Wanneer er op een bepaald moment een kabinet komt dan zal de gedeputeerde de Staten nader informeren.

De voorzitter stelt vast dat de andere leden van het college geen mededelingen hebben en vraagt of commissieleden mededelingen hebben.

Mevrouw De Widt wenst aan te vullen dat in de ALV van IPO is afgesproken dat er op 7 december van 18.00 tot 20.00 uur een aparte informatiesessie komt voor alle provincies over stikstof en wat het IPO daar in doet. Deze bijeenkomst is al in het Staatsjournaal aangekondigd maar er volgt nog een aparte uitnodiging met een link zodra deze bij de griffie binnen zijn.

De voorzitter deelt mee dat gedeputeerde Van Essen later zal aansluiten en dan zijn mededelingen zal doen.

1.4 Ingekomen stukken RGW

De voorzitter deelt mee dat de SGP naar aanleiding van de brief Dorps Verdichten heeft aangegeven de gedeputeerde enkele vragen te willen stellen.

De heer Hazeleger geeft aan te hopen dat gedeputeerde Van Muilekom ook aanwezig is. Spreker licht toe dat er bij de stukken een brief zit met een reactie op het advies van de PARK. Spreker heeft aan het eind van de sessie waar de PARK bij was aan het college gevraagd om naar aanleiding van het gesprek dat met de PARK zou plaatsvinden per aanbeveling te reageren. Spreker ziet nu weer een algemene reactie en is benieuwd of er naar aanleiding van het gesprek alsnog de reactie komt waar hij om gevraagd heeft.
De voorzitter deelt mee dat het technisch niet lukt om de gedeputeerde Van Muilekom te laten antwoorden en stelt voor dit punt later tijdens de vergadering te behandelen.

1.5 Verslagen van Statencommissie Ruimte, Groen, en Water/Wonen

De voorzitter deelt mee dat een paar tekstuele aanpassingen zijn ontvangen en verwerkt en geeft aan dat daarmee het verslag kan worden vastgesteld, met dank aan de notulist.

1.6 Termijnagenda en lijst moties RGW

De voorzitter deelt mee dat de commissie in de voorzittersmail en in aanvulling op de mail van afgelopen maandag twee vragen zijn gesteld. De leden kunnen door hun hand op te steken aangeven of zij interesse hebben in de volgende twee mogelijke bijeenkomsten.
De voorzitter inventariseert in de commissie graag of de commissie gebruik wil maken van het aanbod om een bijeenkomst Ammoniak en methaan reductie in de veehouderij te hosten. De voorzitter stelt voor dat de commissie hier positief tegenover staat.
In de Statenbrief Convenant Duurzaam bouwen heeft het college het aanbod gedaan om een informatiesessie te houden, hierop hebben tot nu toe 2 fracties positief gereageerd. De voorzitter stelt vast dat hier niet voldoende interessant voor is.
De voorzitter deelt mee dat in de bijlagen een memo is opgenomen met een toelichting over de informatiesessie Soestdijk in relatie tot de meerwaardebenadering. Deze bijeenkomst is gepland op 1 december en in de Outlookuitnodiging zal worden aangegeven welke stukken ter voorbereiding dienen. Een aantal mensen heeft aangegeven hier belangstelling voor te hebben en in hun richting is gereageerd dat zij als toehoorder kunnen aansluiten.
De fractie van de SGP heeft aangegeven te willen reageren op de Memo afhandeling Motie 109.

De heer Hazeleger geeft aan dat dit ook de portefeuille van gedeputeerde Van Muilekom betreft. Motie 109 is tijdens de vorige Statenvergadering ingediend. Nu volgt er dit memo van één A4 waarin wordt gezegd dat het college er

niets mee gaat doen. Spreker meent dat dat niet acceptabel is. De motie is ingediend en aangenomen en de fractie vindt dat de motie moet worden uitgevoerd en wil een overzicht hebben van de projecten met een onrendabele top en wat er voor nodig is om die los te trekken. Dat is niet verstrekt en spreker meent dat deze memo nooit de afhandeling kan zijn van deze motie.
De voorzitter stelt voor dit punt te agenderen voor de volgende commissievergadering.

Mevrouw De Widt geeft aan een punt te hebben voor gedeputeerde Van Essen. Bij de afdoening van Motie 16, over het Ronald McDonald Huis, staat dat er in dit kwartaal weer eens iets gezegd wordt over de voortgang van de plannen voor het USP. De gedeputeerde zou de Staten actief informeren zodra daar reden toe is, Dat duurt nu al best lang en spreker vraagt wanneer de Staten hier weer iets over te horen krijgen.
De voorzitter stelt voor deze vraag te herhalen bij het agendapunt waar gedeputeerde Van Essen ook zijn mededelingen doet.

1.7 Rondvraag

De voorzitter deelt mee dat er twee rondvragen zijn en dat de spreektijden voor de fracties nu ingaan.

Mevrouw Van Elteren meent dat de gestelde vragen met de inleiding daarbij voldoende duidelijk zijn.
De heer Van der Steeg beaamt dat en geeft aan benieuwd te zijn naar de beantwoording door de gedeputeerde.
Gedeputeerde Bruins Slot dankt voor de vragen. In het algemeen is het zo dat er alleen een ontheffing voor de knobbelzwanen is verleend als het gaat om de Wet natuurbescherming (Wnb) om ook onevenredige schade te voorkomen en alleen met verjagen en ondersteunend afschot. In deze vraagstelling gaat het specifiek over de kleine zwanen en de wilde zwanen. De gedeputeerde benadrukt dat er in heel de provincie geen ontheffing is verleend om kleine zwanen en wilde zwanen te beheren. Dat mag dus niet plaatsvinden en dat dat toch plaatsvindt is er sprake van een overtreding van de Wet natuurbescherming en dient er handhavend opgetreden te worden. Als mensen dit tegenkomen moeten zij melding doen bij de RUD zodat zij dat kunnen oppakken, aangezien zij verantwoordelijk zijn voor het toezicht en de handhaving.
Een tweede zorg die GroenLinks en de PvdD hebben uitgesproken is dat in de uitvoering van de ontheffing voor de knobbelzwanen met het ondersteunend afschot bij de verjaging plaatsvindt in een perceel waar ook kleine zwanen en wilde zwanen leven. De gedeputeerde geeft aan, ook breder dan alleen de key sites, dat het uitgangspunt is dat er geen beheer van knobbelzwanen, met ondersteunend afschot mag plaatsvinden als er ook kleine zwanen of wilde zwanen in het perceel zitten. De gedeputeerde heeft gisteren begrepen dat er over dit onderwerp een Voorlopige Voorziening is aangevraagd. Er moet nog een bodemprocedure plaatsvinden over de ontheffing en de gedeputeerde hoopt deze zo snel mogelijk te kunnen voeren.
De heer Van der Steeg vat samen dat waar provinciebreed kleine zwanen of wilde zwanen aanwezig zijn in een perceel, er geen afschot van knobbelzwanen mag plaatsvinden.

De voorzitter onderbreekt de heer Van der Steeg omdat Sinterklaas de Statenzaal binnen komt.

Sinterklaas neemt het woord en stelt dat de voorzitter maar weinig middelen tot haar beschikking heeft om deze vergadering goed te kunnen leiden. Er is een prachtig AV-systeem, al zal het punt van de spreektijden nog opgelost moeten worden. Sinterklaas geeft aan dat dat goed zal komen. Sinterklaas geeft aan te zien dat de voorzitter verder eigen niet over instrumenten beschikt en met deze lastige commissie kan dat soms best ingewikkeld zijn. Het lijkt voor Sinterklaas een mooi plechtig moment om, als je iets hebt vastgesteld, zoals de notulen, te kunnen afhameren. Sinterklaas vraagt waar de hamer van de voorzitter is.
De voorzitter antwoordt geen hamer te hebben.
Sinterklaas geeft aan dat te weten en biedt de voorzitter een voorzittershamer van chocolade aan zodat het instrumentarium van de voorzitter compleet is.
(applaus)
Sinterklaas geeft aan dat dit een mooie vuurdoop is voor een nieuwe voorzitter en roept de commissie op een beetje lief voor haar te zijn tijdens deze vergadering. Sinterklaas wenst de commissie een prettige vergadering.

De heer Van der Steeg vraagt of zijn samenvatting juist is. Bij de Rondvragen zat ook nog de vraag of nog andere ontheffingen vigeren in de key sites en of de gedeputeerde, gezien het verstorend effect dat deze kunnen hebben op de kleine zwanen, bereid is deze in te trekken.
Gedeputeerde Bruins Slot antwoordt dat eerst is aangegeven dat er in de provincie geen ontheffing is om kleine zwanen en wilde zwanen te beheren en dat daar waar deze zwanen in het territorium zitten van de knobbelzwanen het ondersteunend afschot met beheer niet kan plaatsvinden. Key sites zijn sites die vanuit de AEWA internationaal onderdeel uitmaken van onderzoeken. Deze gebieden zijn niet begrensd maar wel bij naam aangegeven en de gedeputeerde zal daar geen ontheffingen gaan intrekken omdat de key sites onder de Wnb geen beschermde status hebben.
De heer Van der Steeg begrijpt uit dit antwoord dat daar dus wel ontheffingen lopen en vraagt hoe de gedeputeerde gaat borgen dat ontheffingen op andere dieren dan de knobbelzwaan de kleine zwaan niet gaan verstoren.

Gedeputeerde Bruins Slot stelt dat hier twee zaken lopen. Enerzijds het beheer van de knobbelzwaan waar provinciebreed een ontheffing voor is afgegeven die onderdeel is van een Voorlopige Voorziening die net is aangekondigd en waar nog een bodemprocedure voor loopt. Anderzijds speelt het vraagstuk van wat een key site is en welke extra bescherming daar aan vast zit. De key sites worden wel genoemd in de AEWA maar hebben op basis van de Wnb geen speciale status toegekend hebben gekregen. En dat dat dus ook niet van invloed is op de plekken waar je ontheffingen kunt uitvoeren.

De voorzitter deelt mee dat de tweede rondvraag is ingediend door vijf partijen over de bodemmetingen in de natuur.

De heer De Harder meent dat de vragen helder zijn.
Gedeputeerde Bruins Slot stelt dat deze vragen zijn voorgekomen uit een werkbezoek dat de ChristenUnie met andere fracties heeft afgelegd bij het Utrechts Landschap. Over dit vraagstuk is de provincie in gesprek met het Utrechts Landschap. In overleg is met elkaar besloten om eerst de resultaten af te wachten van de analyse van het kennisnetwerk Ontwikkeling en Beheer van Natuurkwaliteit (OBN) voordat de behoefte aan bodemmetingen in relatie tot stikstof in kaart wordt gebracht. Het Utrechts Landschap heeft een onderzoeksvoorstel ingediend bij OBN waarbij ook de mogelijke effecten van stikstofdepositie op de grondwaterkwaliteit en daarmee op de kwalitatieve hydrologische relaties van de lager gelegen Natura2000-gebieden worden meegenomen in de analyse. In overleg met OBN is de onderzoeksvraag er als eerste op gericht om te kijken of de resultaten van de Veluwe bruikbaar zijn voor de Utrechtse Heuvelrug en wat er nodig is om deze kennis te vertalen naar de Utrechtse situatie. Daarbij zal het Deskundigenteam Droogzandlandschap betrokken worden. Er is met het Utrechts Landschap afgesproken te wachten op een reactie van het OBN die heeft toegezegd in het voorjaar van 2022 te laten weten of het dit onderzoeksvoorstel wil uitvoeren. Als dat het geval is, is er de bereidheid om verder te kijken naar bodemmetingen in relatie tot stikstof. De gedeputeerde stelt voor de Staten te informeren als er meer duidelijkheid is van OBN.
De heer De Harder stelt dat het OBN-onderzoek geen veldonderzoek is. Spreker vindt het prima om in samenspraak met het Utrechts Landschap te wachten maar meent dat er linksom openbare ruimte rechtsom toch behoefte zal zijn aan bodemmetingen. Spreker vraagt of de gedeputeerde kan toezeggen dat op het moment dat er wel duidelijkheid is, het gesprek met de organisaties wordt gevoerd over de behoefte aan bodemmetingen, en deze alsnog uit te voeren.
Gedeputeerde Bruins Slot meent dat er eerst meer duidelijkheid moet komen van OBN over of de resultaten vertaalbaar zijn. Daarna dient het goede gesprek gevoerd te worden over welke stappen precies gezet kunnen worden. Als het OBN negatief reageert moet de provincie met het Utrechts Landschap in gesprek over wat dat precies betekent. De gedeputeerde zou het OBN eerst willen motiveren om hier een stap in te zetten omdat het voor hen ook heel interessant kan zijn om breder dan de Veluwe te kijken.
De heer Hazeleger stelt dat de vraag van de heer De Harder is naar veldonderzoeken op de Utrechtse Heuvelrug. Spreker vraagt of het denkbaar is dat het OBN veldonderzoeken gaat doen op de Utrechtse Heuvelrug.
Gedeputeerde Bruins Slot antwoordt dat het OBN eerst gaat kijken of de resultaten van de Veluwe bruikbaar zijn voor de Utrechtse Heuvelrug en of het mogelijk is die kennis te vertalen naar de Utrechtse situatie. Als zij dat onderzoeksvoorstel willen uitvoeren volgt een analyse waardoor er een beter zicht komt op de gevolgen van stikstof op de bodemkwaliteit van de natuur op de Utrechtse Heuvelrug. Pas dan is het zinvol om de behoefte van bodemmetingen in relatie tot stikstof in kaart te brengen en ook de kosten inzichtelijk te maken. De gedeputeerde stelt dat hier dus een volgordelijkheid in zit. OBN zal zelf geen veldonderzoek uitvoeren, dat zal door andere partijen als bijvoorbeeld het Utrechts Landschap in het gebied moeten worden gedaan.

De voorzitter probeert nog een keer contact te leggen met gedeputeerde Van Muilekom, maar dat lukt niet. De voorzitter geeft aan dat er naar een andere manier gezocht zal worden om de vragen van de heer Hazeleger beantwoord te krijgen.

2 Ter bespreking

2.0 Memo informatieverstrekking vergunningverlening stikstof derde kwartaal 2021

De voorzitter deelt mee dat dit punt is opgewaardeerd door de SGP.

De heer Hazeleger geeft aan dat het punt over PAS-melders voor hem nu wel helder is. Daar moet de minister eerst haar werk doen. Bij de interimmers heeft spreker het beeld nog niet helder. De provincie zegt dat het voor de provincie alleen niet oplosbaar is en dat dit onderwerp vraagt om de schaal en de kracht van het Rijk. Als de collega's van spreker in Den Haag vragen stellen aan de minister, zegt de minister echter dat dit samen met de provincies gedaan moet worden. Beide partijen kunnen dat zeggen maar daarmee is het probleem voor de interimmers nog niet opgelost. Spreker geeft aan benieuwd te zijn wie nu de trekker is en wie kan worden aangesproken. Spreker vraagt wanneer er een perspectief geboden kan worden aan de interimmers.
Gedeputeerde Schaddelee geeft aan de onvrede te snappen en meent dat het ook voor de sector moeilijk te verteren is wat er gebeurt. Inhoudelijk kan de gedeputeerde echter niet veel meer zeggen dan dat hij hier met de coördinerend portefeuillehouder bovenop zit, ook in de overleggen met het Rijk. Zodra het college daar inhoudelijk

meer over weet zal er op gereageerd worden. Via het IPO is hier extra navraag naar gedaan en er zijn regelmatig overleggen met het Rijk om tot oplossingen te komen.
De heer Hazeleger stelt dat het Rijk blijkbaar iets moet doen maar dat hem niet helder is wat dat is. Gevraagd wordt wat het Rijk moet doen om deze boeren vooruit te helpen. Dat zou dan weer teruggelegd kunnen worden in Den Haag.
Gedeputeerde Schaddelee antwoordt dat deze vraag voor een deel door gedeputeerde Bruins Slot beantwoord zal moeten worden. Deze vraag dient vanuit de beleidsmatige hoek beantwoord te worden, meer het gaat ook over juridische duidelijkheid en de financiering van de opgaven die er onder liggen. Dit omdat je uiteindelijk tot vergunningen wilt komen die juridisch houdbaar zijn. Het is terecht dat heel veel partijen kritisch meekijken, er worden regelmatig WOB-verzoeken gedaan en er worden regelmatig vergunningen aan rechters voorgelegd. Dat maakt dat er heel zorgvuldig opgetreden moet worden.
Gedeputeerde Bruins Slot geeft aan dat de minister hierover toezeggingen aan de Kamer heeft gedaan en heeft aangegeven dat dit een groot vraagstuk is omdat er ook veel ondernemers in andere sectoren interimmer zijn. De gedeputeerde stelt voor om via de Interprovinciale Organisatie Stikstof en Natuur expliciet de vraag te stellen wat de laatste stand van zaken is van dit vraagstuk. De gedeputeerde herkent de woorden van collega Schaddelee dat dit een nog veel groter vraagstuk is dan dat van de PAS-melders, terwijl het voor de PAS-melders al een hele opgave is om binnen drie jaar de zaak gelegaliseerd te krijgen. De gedeputeerde kan de minister volgen in haar redenering dat dit een heel grote opgave is waarvan nog niet direct een goede stapsgewijze aanpak te formuleren is.
De heer Hazeleger geeft aan hier blij om te zijn en hoopt dat er daardoor meer duidelijkheid komt over wat de rol van het Rijk is en wat de rol van de provincie. De ondernemers hebben er niets aan als Rijk en provincie naar elkaar wijzen en spreker meent dat duidelijk moet worden wie wat doet.
Gedeputeerde Bruins Slot sluit aan bij de woorden van gedeputeerde Schaddelee dat dit zo een stevige opgave is dat zij het Rijk zou willen vragen om daar haar verantwoordelijkheid in te nemen.

De voorzitter stelt vast dat er dus nog op dit punt teruggekomen zal worden.

2.1 SV éénmalige verlenging geldingsduur Bodem-, Water- en Milieuplan 2016-2021

De voorzitter deelt mee dat er in dit plan ook onderdelen staan die bij de commissie M&M horen. De regel wordt gehanteerd dat een Statenvoorstel slechts in één commissie wordt behandeld en daarom worden de woordvoerders van M&M bij de bespreking in deze commissie van harte welkom geheten. De voorzitter licht toe dat het een vrij technisch en procedureel stuk is. Voor 29 januari staat het Statenvoorstel Bodem- en waterprogramma op de planning en de voorzitter hoopt dan ook dat dit onderwerp kort kan worden behandeld.

De heer Germs meent dat de provincie eigenlijk te laat is met dit nieuwe plan en vraagt of het juridisch houdbaar is om het op deze manier te doen zodat er geen problemen komen bij de jaarovergang als de commissie zaken wil handhaven of behartigen. Spreker vraagt of het voldoende is om het zo te doen om volgend voorjaar met een revisie van de plannen te komen.

Mevrouw Krijgsman geeft aan dat gedeputeerde Bruins Slot bij de mededelingen heeft gesteld dat er in de coalitiebesprekingen nog van alles mogelijk is op het gebied van water en stikstof en spreker vraagt of een jaar verlenging wel voldoende is of dat het beter is om door te gaan met de plannen en af te wachten wat de coalitie gaat doen.

De heer De Heer geeft aan dat de ChristenUnie akkoord is en dat dit een hamerstuk kan worden.

Mevrouw Vrielink stelt op haar technische vragen of dit juridisch mogelijk is een ja als antwoord te hebben gekregen. Spreker wenst echter nog even door te willen drammen omdat er in het voorstel geen maximale termijn wordt gesteld terwijl de wet daar wel om vraagt. Spreker vraagt of het niet verstandig is om twee jaar in het voorstel te zetten.

Mevrouw Koelewijn geeft aan dat het CDA hecht aan een zorgvuldige en betrouwbare overheid en daarom blij is dat er is gekozen voor een zorgvuldige procedure om het Bodem-, Water- en Milieuplan te verlengen totdat deze domeinen kunnen worden ondergebracht in de nieuwe programma's Gezond en veilig en in het provinciale Bodem- en waterprogramma. Het CDA kan dan ook instemmen met het voorstel.

Mevrouw Van Gilse geeft aan te hebben begrepen dat dit een formaliteit is en vraagt de gedeputeerde of dat juist is. Er staat in het voorstel 'totdat ze worden vastgesteld' en spreker stelt dat ze op verschillende momenten worden vastgesteld en vraagt hoe de overgang zal gaan en hoe wordt geborgd dat het een goede overgang is. Spreker vraagt of er problemen ontstaan omdat het ene later wordt vastgesteld dan het andere.

Gedeputeerde Bruins Slot dankt voor de vragen. De kernvraag werd gesteld door de heer Germs, mevrouw Vrielink en mevrouw Van Gilse of dat het juridisch houdbaar is, De gedeputeerde antwoordt daarop dat het juist wel juridisch houdbaar is. Als het plan nu niet zou worden verlengd zou er op 1 januari geen vastgesteld beleid meer zijn op bodem, water en milieu en is het niet meer mogelijk om, op basis van beleidsregels en onderbouwing toezicht te houden en om te kunnen handhaven. Daarom is het nodig om dit plan te verlengen. Het is dus niet alleen een formaliteit maar ook een noodzaak om het beleid gaande te houden en toezicht te kunnen houden.
De overgang kan separaat plaatsvinden. Gezond en veilig zit op de milieukant en als dat programma in het voorjaar wordt vastgesteld, kan het ook meteen in werking treden. Voor het bodem- en waterprogramma kan dat ook. Voor zover er overgangselementen zitten in het bodem- en waterprogramma, staat dat ook in het programma zelf opgenomen.
Er werd door mevrouw Krijgsman gevraagd in hoeverre de plannen van een nieuw kabinet hiervan op invloed zullen zijn. De gedeputeerde licht toe dat het bodem- en water programma voor een deel een wettelijke verplichting is op grond van de Waterwet. Daarnaast zijn er de KRW-doelen en deze zullen niet veranderen. De belangrijkste relatie zit in de inwerkingtreding van de omgevingsverordening omdat dat wetgeving betreft waarbij de bodemtaken veranderen. Het bodem- en waterprogramma houdt er ook rekening mee dat de omgevingsverordening niet op de geplande datum wordt ingevoerd.
De gedeputeerde vindt het goed dat mevrouw Vrielink doorvraagt en stelt dat de Staten beslissen over het programma en de gedeputeerde heeft er vertrouwen in dat de Staten dit voorstel in het voorjaar zullen behandelen. Het is natuurlijk wel aan de Staten of zij er ook mee zullen instemmen. De gedeputeerde vraagt om dit op een geode manier te doen, eventueel met amendementen.
Een verlenging van twee jaar is ook mogelijk maar er is voor gekozen om dit te koppelen aan de Omgevingswet, omdat die het meest van invloed is.

De voorzitter vraagt of dit stuk als hamerstuk naar de Statenvergadering kan worden doorgeleid. De voorzitter stelt vast dat dat het geval is.

2.2 SB Regionale Adaptatie Strategieën Klimaatadaptatie

De voorzitter licht toe dat dit punt is opgewaardeerd door de ChristenUnie.

De heer De Harder meent dat zijn vragen over hittestress helder zijn. De ene strategie heeft ook aandacht voor preventie terwijl de ander niet veel verder komt dan voorlichting en het advies om binnen te blijven en om water te drinken. Spreker ziet dat als gemiste kans en vraagt hoe ervoor gezorgd kan worden dat beide strategieën aandacht hebben voor preventie.
Gedeputeerde Bruins Slot vindt het mooi dat de heer De Harder doorvraagt naar het belang van hittestress omdat dit landelijk niet echt een onderdeel uit maakt van de klimaatadaptatie. De provincie heeft er bewust voor gekozen dat wel te doen omdat hittestress een belangrijke factor is voor een gezonde leefomgeving. Mensen die in een warmere woning wonen hebben een slechtere levensverwachting. Het is daarom belangrijk om daar aandacht aan te besteden. De provincie is bij gemeenten aan het stimuleren dat zij uiterlijk 2023 een lokaal hitteplan hebben. Er is ook een landelijk hitteplan maar dat is gericht op het nemen van maatregelen als het voor een langere periode zeer warm is en de provincie zou het toejuichen als gemeenten dat lokaal ook doen. Er wordt gewerkt langs drie themalijnen, gebied, gebouw en gezondheid. Voor al deze lijnen zijn het afgelopen jaar al meerdere kennis- en werkbijeenkomsten georganiseerd met gemeenten, waterschappen, wooncoöperaties, maatschappelijke organisaties en de GGD. De gemeente Vijfheerenlanden is daar actief bij betrokken geweest omdat zij als gemeente op dit vlak heel actief zijn. De provincie organiseert ook een symposium over hittestress, dit had volgende week moeten plaatsvinden maar vanwege de coronamaatregelen is dit verplaatst naar het voorjaar van 2022.
De heer De Harder heeft gevraagd hoe gestimuleerd kan worden dat elke gemeente in Utrecht werk maakt van hittestress en dat wordt dus via die drie themalijnen gedaan waarbij wordt ingezet op het vaststellen van lokale hitteplannen.
De heer De Harder geeft aan dat de kern van de vraag niet zozeer gericht is op de aandacht voor hittestress maar op de manier waarop er aandacht aan wordt besteed. De gedeputeerde wordt gevraagd hoe ervoor gezorgd wordt dat hittestress zoveel mogelijk wordt voorkomen door de ruimtelijke inrichting. De ene strategie gaat daar uitgebreid op in terwijl de andere in feite met een hitteplan komt. Spreker meent dat er in de ruimtelijke inrichting veel te doen is om hittestress in steden en dorpen te voorkomen en spreker vraagt hoe ervoor gezorgd wordt dat daar ook juist aandacht voor is.
Gedeputeerde Bruins Slot licht toe dat in voorbereiding op het convenant Duurzaam bouwen afspraken over klimaatadaptatie zijn overeengekomen. Dat zijn afspraken om klimaatadaptief te bouwen waarin ook eisen over hittestress zijn opgenomen. De gemeente Vijfheerenlanden heeft deze afspraken omarmt. In een van de RAS-sen zijn prestatieafspraken over hittestress opgenomen. De gedeputeerde vindt dit een positieve ontwikkeling en ziet dat diverse Utrechtse gemeenten hier serieus werk van willen maken en de provincie probeert dat met kennis en kunde en als facilitator te versterken.

2.3 SB Nota van Aanbevelingen n.a.v. Rapportage Natuur 2017-2020

De voorzitter deelt mee dat dit punt is opgewaardeerd door de SGP.

De heer Hazeleger geeft aan twee punten te hebben. Er wordt ten eerste gesproken over een mogelijke faunapassage bij de N415 en N234. Daarbij is aangegeven dat de Staten nader hierover gerapporteerd zullen worden via de Statenbrief over natuurrapportage en spreker stelt dat de SGP weet dat faunapassages altijd duur zijn. De fractie wil hier dan ook expliciet over meegenomen worden en vindt dat dit niet via de jaarlijkse Statenbrief moet gebeuren maar dat dat separaat moet. De fractie wil de ontwikkelingen op dit vlak goed kunnen volgen en vindt dat het noodzakelijk is dat de Staten bij de afweging over of er een faunapassage moet komen betrokken dienen te worden.
Het tweede punt is dat uit de beantwoording de fractie nog niet helder is wat de rol is van derde partijen in de verwerving van natuurgebieden. Spreker vraagt wat de rol van een derde partij is als het nieuwe instrumentarium ingezet wordt dat soms best ver gaat en aan wat voor partijen de gedeputeerde hierbij denkt.
Gedeputeerde Bruins Slot geeft aan met betrekking tot de eerste vraag ook de voorzitter en de griffier aan te kijken. De gedeputeerde heeft namelijk juist geprobeerd om de brievendruk van deze commissie te verminderen. De gedeputeerde stelt dat elke brief even belangrijk is en dat elke passage even zorgvuldig wordt gelezen. De gedeputeerde laat het graag aan de commissie over om de afweging te maken of hier een aparte brief voor moet komen. Voor de gedeputeerde geldt dat als iets in een brief staat, het belangrijk is omdat het naar de Staten toe gaat. Als dit onderdeel uitmaakt van andere onderwerpen, dan zegt dat niets over het belang ervan en hoe de Staten daar in staan.

De voorzitter stelt voor om nu via hand opsteken te inventariseren of er behoefte is aan separate informatieverstrekking over dit onderwerp en stelt vast hiervoor nu geen behoefte bij de commissie te zien.

Gedeputeerde Bruins Slot voegt toe dit onderwerp met even grote zorgvuldigheid in de brief te zullen opnemen.
Met betrekking tot de vraag over zelfrealisatie van natuur licht de gedeputeerde dat de provincie nu zelf vaak gronden aankoopt en inricht en deze gronden in een latere fase weer verkopen aan een eindbeheerder. Dit wordt gedaan volgens de principes van gelijkberechtiging. In de provincies Brabant en Gelderland wordt ook een andere handelwijze gebruikt waarbij derde partijen als gebiedscoöperaties, terreinbeherende organisaties zoals Utrechts Landschap, Natuurmonumenten of Staatsbosbeheer, maar ook de agrarische collectieven, zelf de aankoop van de gronden en de realisatie van natuur ter hand nemen. Daar zijn positieve ervaringen mee. Het plan is om de komende periode met de particuliere grondeigenaren, de agrarische collectieven en de eerdergenoemde terreinbeherende organisaties apart gesprekken te voeren over of zij hierin een rol zien voor zichzelf en welke gebieden daarvoor geschikt zouden zijn. De meerwaarde voor die organisaties is dat je meer programmatisch een subsidieaanvraag kunt doen. Nu wordt er vaak projectmatig per project of per stukje grond gewerkt en in de nieuwe aanpak zou je in één keer een aanvraag kunnen doen voor meerdere gebieden, waarbij over meerdere jaren aangegeven kan worden wat aan financiering nodig is zodat de middelen al beschikbaar zijn op de jaarplanning en je van elkaar weet wat er moet gebeuren. Dit biedt ook de zekerheid dat je als organisatie eindbeheerder kunt zijn voor dat stuk natuur. Dat vraagt niet dat de provincie een grote stap achteruit zet omdat er altijd problemen in de praktijk zijn waarbij de kracht, deskundigheid en de betrokkenheid van de provincie nodig is. Maar het biedt wel ruimte aan de derde partijen om dit ter hand te nemen. Hierbij wordt goed gekeken naar de ervaringen die andere programma's hebben opgedaan en die tot positieve resultaten hebben geleid.

De heer Germs stelt dat het 50PLUS zeer aanspreekt om te proberen om op andere manieren de natuurontwikkeling te bevorderen. Dit is wat de fractie bij de begrotingsbespreking heeft bedoeld met de oproep om eens een rondje te doen en om met betrokkenen in gesprek te gaan om zo deze beweging meer aan te jagen. Alleen actie vanuit de provincie zal niet leiden tot het behalen van de doelen. Spreker heeft er waardering voor dat de gedeputeerde ook naar andere alternatieven op zoek gaat.

De heer Hazeleger stelt dat derde partijen nu ook al gebieden beheren, de provincie beheert niet zelf natuurgebieden. Spreker stelt dat het nieuwe dus is dat je derde partijen de realisatie van de natuuruitbreiding wilt laten doen. Spreker ziet daar het voordeel niet van en vraagt waarom derde partijen dat beter zouden kunnen. Dat kan niet liggen in het overzicht van het beheer.
Gedeputeerde Bruins Slot licht toe dat in eindfase, als de provincie natuur heeft gerealiseerd, dit aan een eindbeheerder overgedragen moet worden. Omdat moet worden voldaan aan de eisen van gelijkberechtiging en andere eisen. Dat houdt in dat het gebeid vaak open op de markt gebracht moet worden. Bij zelfrealisatie is er niet alleen de mogelijkheid dat je de grond zelf kunt aankopen en inrichten, maar kun je ook weten dat je de eindbeheerder bent. Dat is het verschil. De gedeputeerde is blij dat de SGP aangeeft dat de provincie goed in staat is om gronden aan te kopen en ook waardevol in te richten maar is er ook van overtuigd dat de genoemde derde partijen dat zelf ook heel goed kunnen.
De gedeputeerde dankt de heer Germs voor zijn input. In dat kader vindt de gedeputeerde het belangrijk te vermelden dat Utrecht niet de enige provincie is die tegen slechte natuurrealisatie aanloopt. Ook dit jaar zijn de vooruitzichten niet goed. Dat maakt dat interprovinciaal een taskforce is opgericht om te kijken hoe aan versnelling

van natuurrealisatie gedaan kan worden. De gedeputeerde is daar blij mee maar heeft er ook voor gekozen om niet te wachten met eigen maatregelen totdat de resultaten van deze taskforce klaar zijn omdat het resultaat ook dit jaar niet goed is en geen tijd wil verliezen. Als de taskforce medio 2022 met haar rapport komt zal de gedeputeerde kijken welke elementen zij daar verder uit kan halen. De gedeputeerde heeft bij de behandeling van de begroting breed in de Staten de aandacht, zorg en motivatie heeft om natuurrealisatie weer vlot te trekken. De gedeputeerde wil daartoe de juiste middelen inzetten en goede initiatieven en ideeën ter harte nemen. Als het rapport klaar is zullen de Staten, via een aparte Statenbrief, verder geïnformeerd worden over de vervolgstappen.

2.4 Memo Ontwerpbestemmingsplan Utrechtseweg 341, De Bilt

De voorzitter deelt mee dat er vijf insprekers zijn. Zij krijgen allen vijf minuten voor hun inbreng. De commissieleden krijgen de gelegenheid om vragen te stellen aan de insprekers maar wijst daarbij wel op de beperkte tijd.

Mevrouw De Man vraagt of binnenkort weer de resterende spreektijden doorgegeven kunnen worden.
De voorzitter deelt mee dat deze snel zullen worden geappt en in de chat zullen worden gezet.

De voorzitter geeft het woord aan de eerste inspreker.
De heer Braaksma spreekt in namens de Utrechtse Vogelwacht.
De inspreektekst van de heer Braaksma wordt als bijlage 1 aan dit verslag toegevoegd.
Kortheidshalve zei daarnaar verwezen.

De voorzitter stelt vast dat er geen vragen zijn aan de heer Braaksma en dankt hem voor zijn heldere verhaal.

De voorzitter geeft het woord aan de tweede inspreker.
Mevrouw Harssema spreekt in namens het NMU.
De inspreektekst van mevrouw Harssema wordt als bijlage 2 aan dit verslag toegevoegd.
Kortheidshalve zei daarnaar verwezen.

Mevrouw Hoek vraagt wat het bezwaar van de NMU is om in de attentiezone van de Nieuwe Hollandse Waterlinie te bouwen. Spreker vraagt of de angst voor precedentwerking te maken heeft met het bouwen in de attentiezone of dat dit ook nog met andere zaken te maken heeft.
Mevrouw Harssema antwoordt dat de meerwaardebenadering het NNN betreft en niet de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Spreker geeft aan het belangrijk te vinden dat er beter wordt gekeken waar en gebouwd kan worden en dat de NMU daarom een Heritage Impact Assessment voorstelt.

De heer Hazeleger geeft aan te hebben begrepen dat er nu een activiteit is vergund van rond de 104 huizen en vraagt of mevrouw Harssema dat liever heeft dan het nieuwe plan.
Mevrouw Harssema geeft aan het belangrijk te vinden dat er binnen het stedelijk gebied wordt gebouwd, en daar pleit de NMU voor. Spreker geeft aan de precieze details van deze vergunning niet te kennen en kan dus ook niet zeggen of de NMU daar wel of niet voor is. Het plan waarde vergunning voor verleend is was een planopzet in de vorm van een gated community. De oproep blijft om uitsluitend te bouwen binnen de contour van het stedelijk gebied.
De voorzitter dankt mevrouw Harssema voor haar bijdrage en de beantwoording van de vragen.

De voorzitter geeft het woord aan de derde inspreker.
De heren Sluijmer en Uijterwijk spreken in namens bewonersvereniging Leefklimaat Utrechtseweg (LUW).
De presentatie en toelichting daarop van de heren Sluijmer en Uijterwijk worden als bijlagen 3 en 3a aan dit verslag toegevoegd.
Kortheidshalve zei daarnaar verwezen.

De voorzitter inventariseert de vragen over deze inbreng.

De heer Hazeleger geeft aan het goed te vinden als mensen met alternatieven komen als zij ergens tegen zijn en dankt LUW hiervoor. Spreker vraagt wat maakt dat LUW denkt dat het alternatief economisch haalbaar is en welke onderbouwing daar bij zit.

De heer Schipper vraagt of de presentatie toegestuurd kan worden.

Mevrouw Hoek vraagt of de samenstelling van de typen woningen die er gebouwd gaan worden bekend is, met betrekking tot sociale huurwoningen, middenwoningen en koopwoningen etc. Spreker vraagt of als het alleen koopwoningen betreft, bij een ander bouwplan compensatie plaatsvindt voor de andere typen woningen.

Mevrouw Koelewijn sluit aan bij de vraag over de financiële haalbaarheid van het alternatief. Spreker vraagt wat de afstand tot de Nieuwe Hollandse Waterlinie is vanuit het betreffende terrein.
De heer Uijterwijk geeft aan de presentatie naar de Staten te zullen versturen.
De heer Sluijmer licht toe dat de grond is gekocht voor zeven miljoen euro. De verwachting is dat de grondsanering anderhalf miljoen euro zal kosten en dat er nog een miljoen euro nodig is voor de plankosten tot heden. Het totaal zal niet hoger worden tien miljoen euro. Met het bouwen van 30 woningen ben je al uit de grondkosten. LUW meent dat bij 30 tot 35 woningen dit plan al haalbaar is, de rest aan woningen is domweg speculatie.
Het plan van Verwelius betreft 136 woningen, waarvan 20 in de midden/sociale huur en de rest is vrije sector koop. Hierbij kan gedacht worden aan 116 woningen die rond een miljoen euro zouden moeten gaan kosten. De financiële haalbaarheid is wat LUW betreft sterk overtrokken, zoals altijd bij projectontwikkelaars wordt een te groot plan neergelegd om te kijken hoever hij hiermee kan komen.
De woningen die het dichtst bij de Nieuwe Hollandse Waterlinie komen te liggen, met de tuinen meegerekend, liggen in het schootsveld. Dat moet 150 meter zijn vanuit de manschappenverblijven en in die zin is het buitengewoon gevoelig hoe dit plan is neergelegd en in die zin biedt dit plan op geen enkele manier voordeel ten opzichte van het vroegere plan Hessing.

De heer Hazeleger geeft aan de woorden over de financiële haalbaarheid van LUW te begrijpen. Voor de ontwikkelaar is het echter zo dat hij meer dan 100 huizen kan bouwen en het moet dan ook wel interessant worden om hem mee te krijgen omdat hij anders volgens de huidige vergunning zal bouwen.

Mevrouw Hoek vraagt of, als het huidige plan uitgevoerd zou worden, dit een precedentwerking in de hand werkt voor plannen elders in de buurt van de Nieuwe Hollandse Waterlinie.
De heer Sluijmer antwoordt dat het oude plan Hessing nu als een duveltje uit een doosje op tafel komt en stelt dat in de memo van de provincie staat dat dit plan totaal achterhaald is. Tot kort geleden heeft Verwelius gezegd dat plan niet uit te zullen voeren maar dat het bestemmingsplan nog wel geldig is. Spreker roept de Staten op zich niet te laten chanteren door de dreiging dat het oude plan wordt uitgevoerd. Dat oude plan is een slecht plan maar met betrekking tot de aantasting van de Nieuwe Hollandse Waterlinie, het bouwen in NNN, het overtreden van de rode contour en het treffen van maatregelen tegen overlast door licht en geluid en betreding door dieren in de natuur, is dat plan beter. Spreker zou er echter niet bang voor zijn dat de ontwikkelaar het oude plan boven water haalt. Zelfs het alternatieve plan van LUW is beter op de factoren dan het oude plan.
De zichtbaarheid van de Nieuwe Hollandse Waterlinie, wat een belangrijk criterium is voor beoordeling, neemt erg af als het plan van Verwelius wordt uitgevoerd. Als hier dus zomaar gebouwd mag worden terwijl de Nieuwe Hollandse Waterlinie onzichtbaar wordt dan meent spreker dat er zeker sprake is van precedentwerking. Er mag niet gebouwd worden in de 150 meter schootsveld en er mag ook geen tuin in zitten.

De voorzitter dankt de heren Uijterwijk en Sluijmer voor hun aanwezigheid in de commissie.
De voorzitter geeft het woord aan de vierde inspreker.
De heer Greeven spreekt in namens de IVN De Bilt e.o. en Stichting Milieuzorg Zeist e.o.
De inspreektekst van de heer Greeven wordt als bijlage 4 aan dit verslag toegevoegd.
Kortheidshalve zei daarnaar verwezen.

De heer Karataş Dankt de insprekers, dit is een uiting van de participatieve democratie. Spreker stelt dat de insprekers vraagtekens stellen bij de toepassing van de omgevingsverordening en het ecologisch onderzoek dat is gedaan. Er is zelf een verzoek tot herbeoordeling gedaan en spreker vraagt wat er in dit stadium nog mogelijk is voor de Staten met betrekking tot een mogelijke herbeoordeling.

Mevrouw Krijgsman vraagt of er dassen in het gebied zijn waargenomen of dat zij alleen gebruik maken van de passage.

De heer Hazeleger geeft aan te zitten met de huidige vergunning die er geldt. De ondernemer heeft de vergunning en kan gaan bouwen als hij wil. Spreker vraagt hoe de heer Greeven kijkt naar het nieuwe plan ten opzichte van het oude plan en of het nieuwe plan een verbetering is.

Mevrouw Keller geeft aan al eerder vragen te hebben gesteld aan de gedeputeerde over de dassen. Er staat nu een leefgebied voor de das ingericht en spreker vraagt wat als de dassen besluiten om naar aanleiding van alle overlast van de bouw te daar te vertrekken. Ook wordt gevraagd of als de dassen besluiten te verhuizen, zij dan door de woonwijk naar de faunapassage moeten. Spreker hoort twijfels over het onderzoek en welke impact het plan heeft op de dieren en de natuur. Spreker steunt het betoog van de heer Greeven en vraagt hem te vertellen wat dit plan voor de dassen zou kunnen betekenen.

Mevrouw Koelewijn heeft begrepen dat er sprake is van aanpassing van de attentiezone en vraagt of de inspreker kan aangeven wanneer dat waarschijnlijk is gebeurd.

De heer Greeven licht toe dat de provincie geen zienswijze heeft ingediend tegen dit plan. Als het wordt vastgesteld is het voor spreker niet duidelijk of de provincie daarna nog een mogelijkheid krijgt om een aanwijzing te geven. Spreker meent dat de gedeputeerde deze vraag beter kan beantwoorden. De provincie heeft ten aanzien van de ecopassage en de effecten van het plan van Hessing het rapport van Alterra laten opstellen. Spreker meent dat een onafhankelijk onderzoek altijd tot de mogelijkheden behoort om de ecologische effecten te laten toetsen.
Heel dichtbij, iets hoger gelegen, zit in de Werken van Griftenstein een hoofdburcht en een bijburcht, met een familie van tien dassen.
De bouwvergunning, artikel 19, ligt er gewoon. Spreker benadrukt wel dat in die vergunning zit, mede dankzij de verklaring van geen bedenkingen van de provincie, dat er een wal komt te liggen tussen de woningen, om de uitstralingseffecten te beperken. Ten opzichte van het eerdere bouwplan wordt er aan de westkant 40 meter minder gebouwd, maar daar komen wel tuinen met allerlei activiteiten. Er worden ter afscherming wel wat bomen geplant maar spreker is van mening dat het eerdere plan een mindere inbreuk betekent, zonder dat het een goed plan is, op de Nieuwe Hollandse Waterlinie, het functioneren van de ecologische verbinding en landschappelijk gezien. Spreker meent dat er een nog optimaler plan mogelijk is.
Bij landgoed Beukenburg komt een relatief grote clan dassen voor, evenals bij Oostbroek. In het middengedeelte, in de verbinding, komt ook een clan voor, van 10 dassen. Die dassen komen van Einde Gooi af, door de maatregelen bij de A27 en de N237. Als er nu op dit gebied wordt gebouwd, met de uitstralingseffecten en het aantasten van het foerageergebied kan de dassenpopulatie verdwijnen en komt er een heel grote afstand tussen de andere populaties van Oostbroek en Beukenburg. Spreker meent dat daarmee de gunstige instandhouding van de dassen in het gedrang zou kunnen komen. Spreker meent dat hier nader onderzoek naar moet komen omdat dit ook op genetisch gebied effecten zou kunnen hebben.
In het memo van de gedeputeerde is te zien waar het aanwijzingsbesluit loopt. In het plan is er een hoekje uitgehaald, maar dit viel gewoon binnen de schootsvelden. Spreker meent dat die aanpassing heel gek is en verwondert zich erover dat de Unesco hier geen vragen over heeft gesteld. Het blijft echter attentiegebied en daar bouwen leidt tot het kwijtraken van een groot deel van het ruimtelijk visuele zicht op de Werken van Griftenstein. Spreker meent dan ook dat er een HIA opgesteld zou moeten worden om dit in beeld te brengen en meent dat de provincie daar het bevoegd gezag voor is.
De voorzitter dankt de heer Greeven voor zijn uitgebreide beantwoording.

De voorzitter geeft het woord aan de vijfde inspreker.
Mevrouw Mineur spreekt in.
De inspreektekst van mevrouw Mineur wordt als bijlage 5 aan dit verslag toegevoegd.
Kortheidshalve zei daarnaar verwezen.

De voorzitter stelt vast dat er geen vragen zijn aan mevrouw Mineur.
De voorzitter schorst de vergadering om 15.33 uur.
De voorzitter heropent de vergadering om 15.38 uur.
De voorzitter deelt mee dat de vragen aan de insprekers niet hebben meegeteld voor de spreektijden wat inhoudt dat de spreektijden niet zijn veranderd ten opzichte van de vorige update.
De voorzitter licht toe dat het memo is opgewaardeerd door zes partijen. Deze partijen zullen eerst het woord krijgen. Dan komt de gedeputeerde aan het woord en vervolgens kunnen de andere partijen nog een inbreng leveren.

Mevrouw De Widt dankt de gedeputeerde voor het aanvullende memo dat aantoont dat een beeld meer zegt dan 1.000 woorden. Deze informatie heeft spreker geholpen om scherper voor ogen te krijgen waar het bij dit onderwerp om gaat. Wat D66 betreft is de hamvraag bij het bouwplan wat de harde noodzaak is om een stuk NNN op te geven. Spreker vraagt ook wanneer een Heritage Impact Assessment (HIA) nodig is. Ook wordt gevraagd of de twee stukken in de Voorveldse polder de bestemming natuur krijgen.

De heer Schipper geeft aan het niet handig gevonden te hebben dat het aanvullende memo er op de ochtend van de commissiebehandeling opeens is zonder dat de commissieleden daarop attent zijn gemaakt. Voor spreker stond er niet veel nieuws in het memo maar hij zou toch liever geen herhaling van deze handelswijze willen zien.
De SP heeft grote twijfels bij het voorliggende bouwplan met betrekking tot de veronderstelde versterking van de natuurwaarden en de functionaliteit van de faunapassage. De fractie wordt hierin gesterkt door de mening van diverse natuurorganisaties die net hebben ingesproken. Spreker heeft gehoord dat dit ongeveer de laatste plek is waar je buiten de rode contour zou moeten gaan. Deze twijfel geldt ook voor het verleggen van de Biltse Grift. De fractie heeft sterke bedenkingen bij de kwaliteit en de volledigheid van het gedane onderzoek. Er is een zoekgebied aangewezen voor natuurcompensatie aan de overkant van de N237 waarvan ecologen van onder andere de Vogelwacht menen dat dit onvoldoende is en in een te laat stadium gerealiseerd zal gaan worden, als het al gebeurt. Het lijkt dat voor de gedeputeerde de tijdsdruk om eindelijk tot een bouwplan te komen zwaarder weegt dan de aanwezige natuurwaarden. Dit ook omdat de initiatiefnemer heeft aangegeven dat er geen ander plan meer zal komen. De gedeputeerde wordt om een reactie gevraagd.

De SP vindt het ook van zwalkend beleid getuigen dat er hier buiten de rode contour mag worden gebouwd. Dit terwijl GS, terecht, met de hakken in het zand ging, toen het ging om het Ronald McDonald Huis. Was de SP betreft begeeft de gedeputeerde zich op een hellend vlak, als het hier wordt toegestaan, wat zijn dan nog de argumenten om een inbreuk elders tegen te houden.
De fractie wil van de gedeputeerde horen of hij dit plan met vooral dure woningen en maximaal 10% middenhuur vindt passen binnen het provinciale beleid om bij nieuwbouw minimaal 50% sociale en middenhuur te realiseren. De SP vindt van niet. Dit alles leidt bij de fractie tot verbazing dat GS geen zienswijze heeft ingediend en spreker vraagt hoe de gedeputeerde aankijkt tegen een HIA?
Wat de SP betreft kan er best woningbouw op het terrein plaatsvinden maar dan beperkt tot de rode contour en met een woningbouwprogramma dat bijdraagt aan de provinciale opgave van 50% sociale en middenhuur. De fractie hoopt dan ook dat de gemeenteraad van De Bilt op 23 december een pas op de plaats zal maken.

Mevrouw Krijgsman dankt voor de beantwoording van de vele vragen die de fractie heeft ingediend. Spreker gaat er vanuit dat de gedeputeerde zo nog ingaat die specifiek aan hem waren gericht. In de laatste alinea van de beantwoording geeft de gedeputeerde dat artikel 6.3 lid 1 sub a van de interim omgevingsverordening niet van toepassing is omdat er geen groot openbaar belang is De PvdA leest dit echter anders. Als sub a wordt vergeleken met soortgelijke artikelen uit de Wnb zie je dat de eisen uit sub a en sub b cumulatief moeten zijn. Na sub b staat wel een ‘of’ en in de toelichting staat ook dat natuur echt belangrijk is. Net is aangegeven dat er veel beschermde dassen in het gebied zitten. De das is beschermd op grond van de Wnb. Als je een das wilt verstoren heb je een ontheffing nodig van GS. Door nu te stellen dat er geen groot openbaar belang is, kan deze ontheffing volgens spreker niet meer verleend worden en gevraagd wordt of de gedeputeerde, zij het schriftelijk, hier op in wil gaan. Artikel 8, lid 5, sub b, onder punt 3 van de Wnb stelt dat alleen als er een groot openbaar belang is, een ontheffing mag worden verleend. Spreker stelt dat dat nu dus niet meer lijkt te kunnen. Spreker geeft aan deze vraag ook nog schriftelijk te zullen indien, gezien de technische aard ervan.
Mevrouw Keller licht toe dat de PvdD naar aanleiding van de Zomernota een motie heeft ingediend over de bescherming van de dassen in Sortie 16. De bescherming van de dassen speelt in de hele provincie en de gedeputeerde heeft toen gezegd dat alle dassen in de provincie beschermd dienen te worden. Het betreft een gedeputeerde van de PvdA en spreker begrijpt de vragen van mevrouw Krijgsman dan ook niet omdat deze toezegging is gegeven en dat daarom de motie weer is teruggetrokken. Spreker vraagt waarom deze vraag aan de gedeputeerde wordt gesteld en of dit zand in de ogen strooien is.
Mevrouw Krijgsman antwoordt dat daar geen sprake van is. Omdat de gedeputeerde geen zienswijze heeft ingediend en er wel beschermde soorten in het gebied komen en de PvdA de das wil beschermen, moeten er ontheffingen komen en in de technische beantwoording wordt gesteld dat er geen groot openbaar belang is. Spreker meent dat die ontheffing dus niet meer verleend kan worden. Daarom is gevraagd hoe de gedeputeerde hier naar kijkt en hoe hier mee omgegaan wordt. Er wordt en in het NNN gebouwd, en je hebt te maken met de soortenbescherming en spreker vraagt hoe dat in dit gebied werkt.
Mevrouw Keller kondigt aan later nog verduidelijkingsvragen te zullen gaan stellen over de dassen.
De heer Schipper vraagt waarom mevrouw Krijgsman de gedeputeerde de gelegenheid geeft voor uitstel van de beantwoording van deze vraag. Spreker meent dat deze vraag door de ambtenaren beantwoord kan worden, het is van groot belang voor De Bilt en spreker roept dan ook op om samen aan te dringen op een beantwoording tijdens deze vergadering.
Mevrouw Krijgsman antwoordt te hopen dat deze vraag nu beantwoord kan worden maar stelt niet te weten of dat mogelijk is.
Spreker vervolgt en geeft aan te kunnen aansluiten bij D66 met betrekking tot de bescherming van de Nieuwe Hollandse Waterlinie en bij de SP met betrekking tot de verdeling sociale woningbouw, middenhuur en vrij sector.

Mevrouw De Haan dankt de insprekers, dit onderwerp leidt tot beroering en de fractie herkent dat. Ook de ChristenUnie heeft veel vragen gesteld en de zorgen spitsen zich toe op de compensatie en de meerwaardebenadering in het kader van NNN. Blijkbaar is er een verschil in de interpretatie van de compensatie van de meerwaarde. De ChristenUnie trekt voorlopig de conclusie dat de ecologen elkaar tegenspreken. De visualisatie van een van de insprekers heeft de fractie wel weer doen laten schrikken. Iets wat volgens de interim omgevingsverordening formeel mag is niet meteen iets dat wenselijk is in ecologisch, maatschappelijk en cultureel-historisch opzicht. De ChristenUnie wil hier ook tijdens de informatiesessie de discussie over aangaan. Spreker heeft het dan bijvoorbeeld over de groene buffer, de Biltse Grift en de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Spreker vraagt in dit opzicht het historisch besef is.
De heer Hazeleger vraagt op welke informatiesessie mevrouw De Haan doelt.
Mevrouw De Haan antwoordt te hebben begrepen dat er op 1 december een informatiesessie over Soestdijk wordt georganiseerd waar ook compensatie en de meerwaardebenadering ter sprake komen. Spreker geeft aan twee dingen misschien te snel aan elkaar gekoppeld te hebben.
Spreker geeft aan een boekje te hebben waarin de adviseur ruimtelijke kwaliteit in 2013 drie casussen heeft behandeld met betrekking tot hoe de ruimtelijke kwaliteit zou kunnen zijn. Het Hessingterrein was daar onderdeel van. De ChristenUnie is dan ook erg verbaasd dat er geen zienswijze is ingediend door de provincie. Spreker sluit

aan bij de vragen over de HIA. Spreker geeft aan ook een vraag te hebben over de gestapelde impact op de natuur. Naast bebouwing gaat het ook over mobiliteit en spreker vraagt of die gestapelde invloed ook wordt gemeten. De fractie vindt dit niet terug in wat het tot nu toe weet over de interim omgevingsverordening.`

Mevrouw De Jong dankt de insprekers en de vele goede vragen van haar collega's. Spreker geeft aan blij te zijn geweest met het memo omdat dat voor GroenLinks een aantal zaken heeft verduidelijkt. Dat betreft vooral de positie waarin de gemeente en de provincie zich bevonden. Er is in 2010 door de gemeente De Bilt een onherroepelijke bouwvergunning verleend, met instemming van de provincie. Spreker heeft begrepen dat intrekking voor de gemeente De Bilt niet aan de orde is vanwege de financiële consequenties. Ook de provincie stond niet langs de zijlijn met een zak met geld. Dat is de uitgangssituatie.
GroenLinks is geen fan of voorstander van bouwen in het NNN. Spreker is steeds geneigd te vragen of dat niet vermeden had kunnen worden en of het niet een beetje minder had gekund. Er zijn veel vragen gesteld over de meerwaardebenadering en spreker stelt dat dit de tweede keer is dat deze regeling op deze manier wordt toegepast, waardoor deze vragen haar gerechtvaardigd lijken.
Mevrouw Keller vraagt wat GroenLinks zelf vindt van het bouwen buiten de rode contour aangezien is aangegeven dat de fractie verwacht had dat de gedeputeerde daar in mee zou gaan.
Mevrouw De Jong geeft aan zichzelf vooral de vraag te hebben gesteld of het college op dit moment in de positie was om het bouwen daar totaal tegen te gaan en hoe de verordening is opgesteld omdat daarin de mogelijkheid wordt geopend om in het NNN te bouwen. Spreker vraagt zich af of deze regels niet de basis zijn waarom er veel vragen en problemen ontstaan en of deze regels niet aangescherpt zouden moeten worden.
De heer Schipper meent dat de PvdD wel degelijk een goede vraag stelde. Spreker vraagt wat GroenLinks ervan vindt dat de gedeputeerde nu ongeveer drie mee heeft zitten rekenen en tekenen. Nu wordt er een inbreuk gedaan op het NNN en er zijn nog meer bezwaren en spreker meent dat GroenLinks daar iets van zou moeten vinden.
Mevrouw De Jong antwoordt al te hebben aangegeven dat GroenLinks geen voorstander is van bouwen in NNN. De partijen hebben echter allemaal, een verordening aangenomen die die mogelijkheid wel opent, onder voorwaarden. Al heel veel collega's hebben over die voorwaarden iets gezegd en over het interpreteren van de regels. Spreker sluit aan bij die vragen en stelt dat het een andere situatie zou zijn geweest als tegen de ontwikkelaar gezegd had kunnen worden dat bouwen in het NNN sowieso niet kan.
De heer Schipper vraagt of mevrouw De Jong dan ook haar handtekening onder de petitie weghaalt als het allemaal zo genuanceerd ligt. In de petitie staat namelijk heel simpel: niet bouwen buiten de rode contour.
Mevrouw Keller sluit aan bij de vraag van de heer Schipper. Spreker stelt geen antwoord te hebben gekregen op wat de fractie van GroenLinks hier van vindt en of GroenLinks nu nog iets aan deze situatie zou willen veranderen.
Mevrouw De Jong geeft aan duidelijk te zijn geweest en de juridische situatie te hebben geschetst. Er is een onherroepelijk plan en GroenLinks houdt niet van bouwen in het NNN, maar de startsituatie is waar je nu mee te kampen hebt. Spreker wil vooral naar de toekomst kijken, dit speelt namelijk ook bij Soestdijk, en spreker vraagt zich af of dit de goede regels zijn om het provinciale belang op het terrein van natuur te dienen. Spreker is daar onzeker over geworden en ziet dan ook uit naar de bijeenkomst op 1 december. Spreker zou echter ook graag willen praten over deze regels in relatie tot Verwelius. Spreker geeft aan dit geen fijne situatie te vinden maar stelt dat het helemaal niet laten bestaan van een bouwplan op deze locatie niet aan de orde is.

Mevrouw Keller geeft aan dat de PvdD tegen het bouwen buiten de rode contour is, laat natuur en dieren met rust, is de oproep. Spreker wil de das als symbooldier opvoeren. Gedeputeerde Van Muilekom heeft bij de Zomernota toezeggingen gedaan over de bescherming van de dassen en inspreker, de heer Greeven heeft duidelijk geschetst wat er gebeurt als de dassen in dit gebied in het nauw komen. Dit heeft namelijk ernstige gevolgen voor een groot deel van de dassenpopulatie in de provincie Utrecht. Er is zo hard gewerkt om die populatie te laten gedijen. Spreker vraagt hoe gedeputeerde Van Essen omgaat met de toezeggingen van gedeputeerde Van Muilekom ten aanzien van de dassenpopulatie in dit gebied en met wat de gevolgen zouden kunnen zijn voor de andere clans.
De PvdD vindt het een onzalig plan om buiten de rode contour te bouwen en spreker stelt dat het erop lijkt dat deze GS continu de grenzen van de rode contour aan het oprekken zijn. De fractie is daar absoluut op tegen en spreker vraagt de gedeputeerde om een reactie over de dassen.

Gedeputeerde Van Essen dankt de insprekers en dankt de commissieleden voor hun vragen. Dit dossier houdt de gemoederen bezig en de gedeputeerde meent dat het daarom goed is dat er vandaag ruim de tijd wordt genomen om hier over te spreken. De gedeputeerde meent dat iedereen de situatie wel kent als je richting De Bilt fietst en je het Hessinggebouw ziet staan. Vandaag wordt er gesproken over een plan om daar een nieuwe toekomst te creëren. De vele vragen in de aanloop naar dit debat, en de vele insprekers doen de gedeputeerde beseffen dat een aantal zaken die vandaag besproken worden beter eerder besproken hadden kunnen worden. Er is een aantal keer gevraagd of de Staten niet eerder in dit dossier meegenomen hadden kunnen worden. Het betreft een bestemmingsplan op initiatief van de gemeente. Ook de uitvoering van het bestemmingsplan ligt bij de gemeente. De verantwoordelijkheid van GS is om dit plan te toetsen aan het provinciaal beleid, en in het bijzonder de interim omgevingsverordening. De Staten hebben daar de kaders voor vastgesteld. Er worden veel plannen getoetst en de meeste daarvan zijn niet zo spannend dat ze in de commissie besproken worden. Soms vragen casussen daar

echter wel om en dan wordt daar het gesprek dan ook uitvoerig over gevoerd. Het college maakt altijd de afweging van wanneer het belangrijk is om PS mee te nemen. Zo is er de casus Soestdijk die echt niet in het provinciale beleid past. De gedeputeerde geeft aan dat bij deze casus die weging anders is geweest maar de gedeputeerde meent ook dat het verstandig was geweest, ook omdat hier de meerwaardebenadering voor een van de eerste keren wordt toegepast wordt, terwijl het wel een aanscherping is van eerder beleid, verstandig was geweest om PS hier eerder in mee te nemen.
De uitgangssituatie is dat het plan wordt beoordeeld ten opzichte van de bouw van een woonwijk die al vergund is en die onherroepelijk is. Dat betreft het plan Bloeyendaal met 104 hele dure woningen in een soort van gated community-opzet. Dat de vergunning onherroepelijk is vormt de referentie waartegen dit bestemmingsplan is beoordeeld. De initiatiefnemer heeft het recht om met dat plan te bouwen, ook als het nieuwe bestemmingsplan niet door de gemeenteraad wordt goedgekeurd. Dat is de referentie en dat is de reden waarom het daartegen beoordeeld is. De gemeente en de ontwikkelaar hebben met het oude plan in de hand gekeken en gezocht naar kwaliteitswinst over de hele breedte. Dat heeft geresulteerd in het plan dat nu voorligt en waar de gedeputeerde de Staten op 6 oktober in een memo over heeft geïnformeerd en waar, in antwoord op vele vragen, de Staten vandaag nog uitgebreider geïnformeerd zijn.
De kern voor de gedeputeerde is dat het nieuwe plan in heel veel opzichten veel beter is dan het vorige plan. Dit plan heeft ten opzichte van het oude plan een meerwaarde voor de natuur. Daarnaast is het een verbetering voor de kernrandzone, landschappelijk en ook vanuit het oogpunt van erfgoed.
Omdat het oude plan de referentie is en het nieuwe plan duidelijk een verbetering is vanuit het gezichtspunt van erfgoed, is de inschatting dat er niet apart een HIA hoeft te worden gedaan. Een aantal sprekers heeft ook al gememoreerd dat het in de attentiezone ligt.
Veel vragen gingen over de meerwaardebenadering voor het NNN. Dit is een van de eerste keren dat deze benadering wordt toegepast. Een andere casus is Soestdijk waar binnenkort een technische sessie over wordt georganiseerd. In de memo is gepoogd aan te geven waar de meerwaarde in zit. Kernvraag bij de meerwaardebenadering is of het NNN voldoende beschermd is en of er echt meerwaarde wordt gerealiseerd. Dat is wat er in de omgevingsverordening wordt gevraag in artikel 6.3, lid 1b. Onder het PenV was hier de plussen- en minnenbenadering voor en de meerwaardebenadering is strenger. De gedeputeerde is ervan overtuigd dat ten opzichte van het vergunde plan er echt wel meerwaarde wordt gegeven voor het NNN. Daarmee past het ook binnen de kaders. Dit zit in de kwantiteit, het NNN wordt er groter van met 0,4 hectare. Maar ook de kwaliteit en de samenhang van het NNN worden versterkt. Dat zit met name in de toeloop naar de faunapassage.
Mevrouw De Haan licht toe dat is gesteld dat de meerwaarde wordt afgemeten aan het oude plan en vraagt of dat wel eerlijk is en of het niet ten opzichte van beide plannen benaderd zou moeten worden.
Gedeputeerde Van Essen licht toe dat het oude plan onherroepelijk is en daarmee de referentie vormt. De kwaliteit en de kwantiteit van de natuurcorridor wordt met dit plan verbeterd. Het Alterra-rapport is belangrijk en is als uitgangspunt gebruikt bij deze uitwerking. Mede op basis van dat rapport is de conclusie dat het NNN beter wordt van het nieuwe plan.
De heer Schipper stelt dat gedeputeerde Van Essen nu de inhoud van de memo's citeert en geeft aan al te weten dat de gedeputeerde bereid is om aan dit plan mee te werken. Er wordt steeds de vergelijking met het oude plan gemaakt en spreker vraagt hoe groot de kans is dat dat plan nog weer op tafel komt. Spreker meent dat dat plan niet meer van deze tijd is en vraagt of dat wel een goede vergelijking is.
De heer Hazeleger geeft aan die opmerking niet te snappen en vraagt waarom de ontwikkelaar daar niet gewon zou kunnen gaan bouwen. Dat kan de ontwikkelaar morgen gaan doen als hij dat zou willen.
De heer Schipper antwoordt dat dat formeel zou kunnen maar stelt dat het niet gaat gebeuren dat daar nog een gated community gaat ontstaan. Spreker geeft aan dat niet te geloven.
De heer Hazeleger vraagt waarom niet. Als het nieuwe plan wordt afgeschoten zal de ontwikkelaar het oude plan gaan realiseren, omdat dat beter dan niets is.
De heer Schipper licht toe dat de bouwer in de kracht heeft laten optekenen dat er geen ander plan komt. Er komt geen plan B omdat alle letters in het alfabet al langs zijn geweest. Spreker meent dat het is wat er nu voorligt, of anders niets.
De heer Hazeleger stelt dat anders het oude plan zal worden gerealiseerd.

Mevrouw Keller geeft aan dat de NMU stelt dat het gebied niet goed is onderzocht en vraagt hoe het college weet wat de meerwaarde is als er geen nulmeting voorhanden is. Ook is de mogelijke aantasting niet onderzocht, aldus het NMU.

De heer Germs stelt dat er sinds de onherroepelijke verklaring allerlei nieuwe gegevens zijn, daarnaast is er een stringenter natuurbeleid. Ook is er de toewijzing van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Er zijn dus nieuwe spelregels en wetten sinds 2010 en spreker vindt het lastig dat de gedeputeerde steeds op de onherroepelijke vergunning teruggaat. Spreker vraagt of deze nieuwe inzichten het college geen aanleiding geven om toch tot een zienswijze over te gaan. Er zijn veel argumenten gehoord om een beweging te maken richting de gemeente De Bilt en spreker vraagt of gedeputeerde Van Essen geen argumenten heeft gehoord om met de Nieuwe Hollandse Waterlinie en de NN-gebieden aan de slag te gaan in een reactie.

De voorzitter geeft aan dat het gebruikelijk is dat er per partij één woordvoerder is en stelt voor dat de fractieleden onderling afstemmen.

De heer Karataş stelt dat met betrekking tot de meerwaardebenadering is gezegd dat het een van de eerste keren is dat deze wordt toegepast en dat ermee geoefend wordt. Spreker stelt dat in de toepassing van deze regel laaggewaarde gebieden op het gebied van natuurwaarden als rechtvaardiging worden gebruikt om de meerwaardebenadering toe te passen. Spreker vraagt in hoeverre dat een juiste manier is en in hoeverre dat vanuit de gedachte van de omgevingsverordening te rechtvaardigen is.

Gedeputeerde Van Essen geeft aan zijn betoog met betrekking tot de meerwaardebenadering af te willen maken en stelt voor dat op basis daarvan vervolgvragen gesteld kunnen worden. De gedeputeerde licht toe dat er niet geoefend wordt. Er is een interim omgevingsverordening en plannen worden langs die meetlat gelegd. En dat betekent dat je moet kijken naar het vergunde plan, zo werkt het in de ruimtelijke ordening. De gedeputeerde heeft al aangegeven de meerwaarde te zien in de kwantiteit en in de samenhang in de NNN die versterkt wordt. Het is een relatief smal deel waar een faunapassage is gerealiseerd en dit plan maakt dat die passage beter gaat functioneren omdat de toeloop naar de passage breder wordt. Om dit zowel financieel als ruimtelijk mogelijk te maken wordt aan de zuidkant van het plangebied, in de kernrandzone, een beperkt deel van het NNN aangetast. Dat is wel een NNN met een beperkte ecologische waarde, het is nu weiland in agrarisch gebruik, en de nieuw in te richten natuur heeft een hogere natuurwaarde. Dit betekent onder de streep dat het NNN er in kwantiteit op vooruit gaat, in samenhang en op kwaliteit. Ook worden er geen gevoelige natuurtypes aangetast. Dat maakt dat het college tot deze weging komt en dat het past in de interim omgevingsverordening, artikel 6.3, lid 1, sub b.
Mevrouw De Haan stelt net vijf insprekers te hebben gehoord die de door de gedeputeerde genoemde winst ontkennen. De gedeputeerde gaat terug naar het oude plan maar de ChristenUnie zoekt naar de geest van de meerwaardebenadering. De fractie krijgt deze twee dingen niet bij elkaar. Spreker stelt dit punt, met het oog op 1 december, aan de orde te willen stellen, omdat op dit moment in deze discussie niet verder wordt gekomen.
Gedeputeerde Van Essen meent dat dit punt inderdaad een diep inhoudelijke discussie vraagt, zoals voor Soestdijk al is afgesproken. De gedeputeerde meent, de insprekers beluisterd hebbende, dat de verklaring zit in het gegeven dat zij de situatie duiden ten opzichte van de huidige situatie en niet ten opzichte van het plan Bloeyendaal. Een ander verschil kan zitten in de weging van het breder maken van de aanloop naar de faunapassage. De ecologen van de provincie menen dat dit een ecologische meerwaarde heeft. Daarnaast wordt er gekeken naar de meerwaarde van het deel waar gebouwd gaat worden en de ecologische waarden van de delen die aan het NNN toegevoegd gaan worden.
De gedeputeerde herkent het ongemak van het horen van insprekers die hier anders over denken, dat geldt ook voor de Nieuwe Hollandse Waterlinie en ook op dat vlak is er binnen de provincie geen twijfel over dat dit plan aanmerkelijk beter is dan het oude plan. De gedeputeerde is bereid om ook voor het plan Verwelius een meer inhoudelijke sessie met de deskundigen van de provincie te organiseren zodat zij over de meerwaarde bevraagd kunnen worden en over de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Als dat de Staten helpt, kan de gedeputeerde zich voorstellen dat zoiets meerwaarde zou kunnen hebben, al is die term in dit kader ongelukkig gekozen.
De kern van de meerwaardebenadering is dat als je bouwen in NNN toestaat, het NNN er als geheel toch op vooruit gaat. De gedeputeerde is ervan overtuigd dat dit ten opzichte van het vergunde plan het geval is. Dat is ook de overtuiging van de ecologen in het huis van de provincie. De gedeputeerde meent dat het, ook voor het NNN, betreurenswaardig zou zijn als het vergunde plan wordt uitgevoerd in plaats van dit plan. Het NNN zou daar minder van worden. Dat is, naast andere punten, de reden geweest dat het college geen zienswijze heeft ingediend. Een aantal sprekers heeft gevraagd hoe zij zeker kunnen weten dat alles volgens plan wordt gerealiseerd en de gedeputeerde geeft aan dat dat ook anders is geworden door de interim omgevingsverordening omdat daar nu verplicht overeenkomsten met de ontwikkelaar over worden gemaakt. Daarmee wordt tijdige realisatie van de natuurcompensatie wordt geborgd, evenals de meerwaarde. Hier vindt op dit moment afstemming over plaats maar het bestemmingsplan kan niet worden vastgesteld zolang deze overeenkomst niet is getekend. De gedeputeerde heeft geen reden om aan te nemen dat de provincie hier niet met de ontwikkelaar uit zou komen.
De gedeputeerde licht toe dat ook experts vanuit de organisatie kritisch meegekeken hebben bij de planvorming en de opmerkingen die de provincie tijdens dit proces heeft meegegeven zijn door de gemeente goed verwerkt. Daarmee is het plan in lijn met de kaders van de provincie en met het provinciaal beleid en dan zou het raar zijn als hier een zienswijze over ingediend zou worden.
Richting D66 antwoordt de gedeputeerde dat de genoemde gronden inderdaad een natuurbestemming krijgen.
Richting de SP merkt de gedeputeerde op dat tijdsdruk niet de factor is die hier speelt. De gedeputeerde geeft aan het proces dat is doorlopen en de rolverdeling ten opzichte van de gemeente te hebben beschreven. Er is gesproken over zwalkend beleid en een vergelijking getrokken met het Ronald McDonald Huis en de gedeputeerde licht toe dat dat een heel andere casus is. Iedere casus wordt in het eigen gebied beoordeeld en de gedeputeerde meent dat het voorliggende plan vanuit de landschappelijke kant en vanuit het oogpunt van de Nieuwe Hollandse Waterlinie een verbetering betekent. De gedeputeerde herkent zich ook niet in de term hellend vlak.

Met betrekking tot de betaalbaarheid van de woningen is er, ook in het regionaal programmeren, afgesproken dat er niet per plan afspraken worden gemaakt met gemeenten maar dat er naar het hele programma wordt gekeken. Qua betaalbaarheid is dit plan overigens ook beter dan het vergunde plan. In dit plan zit middenhuur en dat zat er in het vorige plan niet in. Het klopt dat er geen sociale huur in zit en dat betekent dat er elders in de gemeente De Bilt meer sociale huur zal moeten komen.
De heer Schipper geeft aan de winst ten opzichte van het vorige plan heel dubieus te vinden. De woningbehoefte in De Bilt ligt niet bij kapitale huizen, die hier grotendeels gebouwd worden, maar bij sociale huurwoningen voor de Biltenaren. Dit plan draagt daar niet aan bij en spreker begrijpt niet waarom de gedeputeerde ook in dit geval verwijst naar het oude plan. Spreker meent dat de gedeputeerde er bij de gemeente De Bilt op had moeten aandringen om goedkoper bouwen.
Gedeputeerde Van Essen beaamt dat evident is dat niet ieder bouwplan bijdraagt daar aan bijdraagt. Het plan is iets verbeterd maar biedt nog geen bijdrage aan de sociale woningbouwopgave. De rolverdeling met gemeenten is echter dat op programmaniveau het gesprek wordt gevoerd. Dat is voor gemeenten al ongemakkelijk en geeft al veel weerstand.
De PvdA vroeg of het ook niet artikel 6.3, lid a is. ‘En en’ is volgens de gedeputeerde een creatieve interpretatie van de interim omgevingsverordening, het is ‘of of’. Dit s een punt dat met de juristen in huis nog eens nader besproken zou kunnen worden. De toelichting spreekt ook over verschillende situaties en de gedeputeerde meent dat je de tekst echt maar op één manier kunt lezen.
Mevrouw Krijgsman geeft aan het niet helemaal eens te zijn met de beantwoording van gedeputeerde Van Essen en stelt volgende week bij de sessie hier over te willen spreken. De toelichting op artikel 6.3 stelt dat er niet gebouwd mag worden in het NNN, ‘tenzij’. Het lijkt nu toch alsof de provincie meer naar een ‘ja, mits-benadering’ gaat. Spreker meent dat dat haars inziens niet de bedoeling was. Je kunt wel alleen de krenten uit de pap willen, maar soms moet je ook de pap opeten, zonder krenten. Spreker zou graag dieper op dit punt in willen gaan.
Gedeputeerde Van Essen stelt dat er geen sprake is van ‘ja, mits’, het is echt ‘nee, tenzij’ en dat zit in de meerwaarde waarop beoordeeld is. De vraag van de PvdA ging over zwaar maatschappelijk belang en of lid a en lid b gecombineerd moeten worden. De gedeputeerde meent dat het goed is om hier tijdens een sessie of door middel van beantwoording van de juristen van de provincie hier dieper op in te gaan.
Mevrouw De Haan geeft aan precies te willen weten hoe de punten a, b en c geïnterpreteerd dienen te worden. Spreker zou niet alleen willen weten hoe dit intern wordt gezien, maar ook hoe dit door anderen wordt geïnterpreteerd. Specifiek op dit punt zou spreker wat gedegen materiaal willen zien als dat mogelijk is.
Gedeputeerde Van Essen antwoordt dat hier zeker goed naar gekeken zal worden. De gedeputeerde meent dat de toelichting bedoeld is om artikelen te verduidelijken en stelt dat er wellicht ook andere mogelijkheden zijn om eventuele onduidelijkheden op te lossen. De gedeputeerde vindt het fijn dat mevrouw De Haan het belang hiervan onderstreept. Het is belangrijk dat hier geen misverstanden over zijn omdat dit de basis is waarop je werkt.
De gedeputeerde vervolgt en stelt dat de vragen over de das vrij technisch van aard waren. De gedeputeerde stelt dat het goed is om te beseffen dat een groot openbaar belang als reden om in het NNN te bouwen en ontwikkeling in relatie tot de Wnb kan verschillen. Het kan zijn dat je voor het ene gebruik maakt van artikel 6.3, lid 1b en dat je het voor de dassen over een groot openbaar belang hebt. Daar zijn verschillende mogelijkheden in en de gedeputeerde meent dat dit een vrij gedetailleerde vraag is. De gedeputeerde meent dat het verstandig is dat de mensen die hier echt verstand van hebben, het antwoord op geven. Hier is met betrekking tot de dassen natuurlijk wel naar gekeken en de gedeputeerde meent dat er geen sprake is van aantasting. Uiteindelijk komt er nog een Wnb-ontheffingsaanvraag en daar zal de beoordeling plaatsvinden. Op basis van wat er nu ligt is dit echter de verwachting. Ook de RUD heeft de uitvoerbaarheid voor de gemeente hiervan al beoordeeld. Wellicht kan hier tijdens een informatiesessie nader op ingegaan worden. De gedeputeerde licht toe dat het college met één mond spreekt en stelt dat het belang van de dassen niet ter discussie staat. Daar heeft de provincie naar te handelen, ook in dit plan.
ChristenUnie en GroenLinks vroegen of wat binnen de interim omgevingsverordening mag, ook wenselijk is. E gedeputeerde meent dat dat een terechte discussie is. Dit is niet iets wat in het kader van een bestemmingsplan beantwoord kan worden, maar de beoordeling van een bestemmingsplan kan wel een signaalwaarde hebben en aanleiding zijn om regels nogmaals tegen het licht te houden. De discussie over de omgevingsverordening binnen de Omgevingswet zal in het voorjaar van 2022 worden gevoerd. Als de Staten zouden besluiten om alle uitzonderingen om te kunnen bouwen in het NNN te halen, dan zou, in dit geval, het vergunde plan uitgevoerd worden. Althans, dat is de verwachting van de gedeputeerde. Dat betekent dat, onder de streep, het NNN daar niet beter van af zou zijn. De gedeputeerde meent dat op dat gebied het voorliggende bestemmingsplan beter is dan het vergunde plan. De gedeputeerde kan zich voorstellen dat er andere punten of waarborgen bij de omgevingsverordening betrokken zouden moeten worden omdat de Staten bij dit plan toch een wat ongemakkelijk gevoel hebben. De gedeputeerde meent dan ook dat het goed is om in het kader van de omgevingsverordening daar over het gesprek te voeren maar hij weet niet of er een gemakkelijk antwoord is. De gedeputeerde meent wel dat het goed is om, aan de hand van deze casussen, het gesprek daar over te voeren om te onderzoeken wat de Staten nu precies willen als het gaat om de belangenafweging.

De heer Germs vraagt of de gedeputeerde denkt dat de ontwikkelaar met het vorige plan aan de gang zou willen gaan. Het plan is elf jaar oud en de gedeputeerde lijkt bevreesd te zijn dat het oude plan weer van stal gehaald wordt, als het nieuwe plan niet aangenomen wordt. Gevraagd wordt hoe groot de gedeputeerde dat risico acht.
Gedeputeerde Van Essen antwoordt dat de ontwikkelaar dat stuk grond niet heeft gekocht om er tomaten op te verbouwen of iets dergelijks. De ontwikkelaar wil daar een wijk realiseren om daar uiteindelijk geld mee te verdienen. De ontwikkelaar heeft met het vergunde plan bepaalde rechten, en daar zal hij zich op beroepen. De gedeputeerde verwacht niet dat je zomaar kunt vrijelijk zeggen dat dat met die rechten opgelost wordt en dat het een veel kleiner plan wordt. Zo werkt het niet in de ruimtelijke verordening. De gedeputeerde verwacht dan ook dat de ontwikkelaar dan gebruik zal maken van de ruimte die hij in het bestemmingsplan heeft. De gedeputeerde meent dat dat ook de motivatie voor de ontwikkelaar zal zijn geweest om dit stuk grond te kopen. Daar zat de vergunning toen bij en dat bepaalt mede de waarde van het stuk grond. De gedeputeerde kan zich niet voorstellen dat de ontwikkelaar nu zal zeggen: 'laat maar", zo werkt het volgens de gedeputeerde niet.
De heer Germs geeft aan het gevoel te hebben dat de Staten nu tussen twee kwaden moeten kiezen, die beiden de natuur en het erfgoed zullen aantasten.
Gedeputeerde Van Essen geeft aan gezegd te hebben wat hij wil over dit punt en dat dit onderwerp wellicht tijdens een informatiesessie nader aan de orde kan komen.
De heer Hazeleger geeft aan zich elke keer te ergeren als de vraag komt hoe men erbij komt dat de ontwikkelaar de grond zou gaan ontwikkelen. Spreker meent dat het evident is dat de ontwikkelaar de grond gaat ontwikkelen. Hij heeft de grond gekocht omdat de vergunning er op zit en zal de grond niet braak laten liggen als de Staten dit plan nu niet accorderen. Spreker meent dat dat onzin is. De ontwikkelaar heeft de grond gekocht met de gedachte dat hij daar 100 huizen op kan bouwen. Als de ontwikkelaar het een beetje netjes inpast kan hij er nu zelfs nog misschien wat meer huizen op bouwen en spreker meent dat de ontwikkelaar de grond niet braak zal laten liggen. Mevrouw Koelewijn meent dat of iemand zomaar kan bouwen, los van het feit dat er een vergunning is, wel degelijk te maken heeft met de nieuwe situatie. Er is een interim verordening en een Omgevingsvisie en het lijkt spreker goed dat daar wel rekening mee gehouden wordt.
De heer Hazeleger licht toe dat de ontwikkelaar een vergunning heeft en dat de grond bestemd is. Dat betekent dat hij, als hij dat zou willen, daar morgen kan gaan bouwen.
Mevrouw Koelewijn vraagt waarom hij dat dan nu al niet heeft gedaan en waarom er nu een nieuw voorstel ligt.
De heer Hazeleger antwoordt dat dat is omdat de ontwikkelaar zo goed is geweest om, samen met de gemeente, te kijken of het plan nog beter ingepast zou kunnen worden.
Gedeputeerde Van Essen geeft zich aan te kunnen herkennen in de situatie die de heer Hazeleger schetst. Het plan is vergund, dat is de basissituatie en dat geeft de ontwikkelaar bepaalde rechten. Daar kan niet zomaar aan getornd worden, ook niet nadat er daarna een omgevingsverordening in werking is getreden.
De gedeputeerde vervolgt en merkt richting GroenLinks op dat de Staten geen positie hebben om bouwen alsnog tegen te gaan omdat het gaat om een onherroepelijke vergunning. In die zin vindt de gedeputeerde het logisch dat de provincie meegedacht heeft over hoe het plan beter kan. Wat nu voorligt is wellicht geen ideaal plan, maar het is wel beter dan het vergunde plan. Dat is volgens de gedeputeerde de reden dat de provincie in dit geval de knopen moet tellen en moet zeggen dat het, vanuit provinciaal perspectief, echt een stap vooruit is. Dat is de reden waarom het college dit plan op deze manier heeft beoordeeld.

De voorzitter dankt de gedeputeerde voor zijn beantwoording en geeft de partijen die het stuk niet opgewaardeerd hebben de gelegenheid om een bijdrage te leveren.

Mevrouw Koelewijn stelt dat de fractie niet om een opwaardering heeft gevraagd. Dat wil echter niet zeggen dat het CDA geen verwonderpunten heeft. De fractie stelt vragen bij de wijze waarop er bij dit plan opeens wel sprake is van 'een duidelijke versterking van de kwaliteiten van de cultuurhistorische waarde in het gebied binnen het schootsveld' en ook binnen het attentiegebied van het werelderfgoed, de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Dit terwijl dit bij het Ronald McDonald Huis consequent uitgesloten werd en terwijl het hier ook nog een te ontwikkelen bebouwing betreft. Nog stuitender is de opmerking dat 'een belangrijk onderdeel is dat aanknopingspunten zijn gezocht, en gevonden, om de beleving het militair, strategisch landschap ter plaatse te versterken'. Spreker heeft de gedeputeerde ook nog horen zeggen dat het een laag ecologisch gebied zou zijn. Spreker vraagt waarom er geen zienswijze vanuit de provincie is ingediend en waarom er geen HIA wordt voorgesteld. Het CDA begrijpt hier niets van. Spreker vraagt of dit wellicht betekent dat de gedeputeerde bereid is de situatie met betrekking tot het Ronald McDonald Huis ni wel te herzien, door mee te werken aan een, eveneens, duidelijke versterking van de kwaliteiten van de cultuurhistorische waarden van dit gebied. Spreker vraagt of hier een provinciale overheid te zien is die met twee maten meet en of commercie boven publiek belang gaat. De fractie is benieuwd naar de reactie van de gedeputeerde.
Gedeputeerde Van Essen stelt dat ten opzichte van het vergunde plan de afstanden tot de Werken van Griftenstein groter zijn. Dat leidt dus tot een verbetering vanuit het Waterlinieperspectief. Dat is anders dan bij de Ronald McDonald Huis-casus en de gedeputeerde meent dat deze zaken niet vergelijkbaar zijn. Het Waterliniegebied is geschakeerd waarbij ontwikkeling op de ene plek wel mogelijk is en op de andere niet en de gedeputeerde meent

dat je niet gemakkelijk kunt zeggen dat iets op de ene plek niet mag en op de andere plek wel. De kern van het verschil is dat hier al een vergund plan is.
De gedeputeerde licht toe niet gezegd te hebben dat het een laag ecologisch gebied betreft. De gedeputeerde heeft gezegd dat het stuk waar gebouwd wordt een lage ecologische waarde heeft, dat geldt niet voor het hele gebied.
Mevrouw Krijgsman vraagt of het klopt dat het gebied Unesco Heritage is geworden met de wetenschap dat het plan vergund was en dat die plannen, ook voor de Werelderfgoedstatus, werkelijkheid zouden worden.
Gedeputeerde Van Essen geeft aan dat te zullen moeten nakijken en meent dat dit meegenomen kan worden in de informatiesessie. De gedeputeerde stelt voor dat tijdens de informatiesessie zowel aandacht besteed wordt aan de NNN als aan de Nieuwe Hollandse Waterlinie.

De voorzitter vraagt of de indienende partijen nog willen reageren op de beantwoording door de gedeputeerde.

Mevrouw Krijgsman stelt geen antwoord te hebben gekregen op haar vraag waarom er geen zienswijze is ingediend.
Gedeputeerde Van Essen meent deze vraag al wel beantwoord te hebben. De provincie heeft aandachtspunten meegegeven aan de initiatiefnemer en aan de gemeente en deze punten zijn goed verwerkt. Daardoor past het plan binnen het provinciaal beleid en dan dient de provincie daar geen zienswijze op in.

Mevrouw De Jong stelt dat er op 1 december wordt gesproken over de meerwaardebenadering en het bouwen in het NNN rondom Soestdijk. Dit is een andere casus en de gedeputeerde heeft voorgesteld om ook naar aanleiding van het plan Verwelius een informatiesessie te organiseren. Spreker is er nog niet over uit of zij dat wil of dat het mogelijk is om op 1 december dit onderwerp ook ter sprake te brengen. Spreker suggereert de voorzitter om in de commissie te peilen of er behoefte is aan zo een bijeenkomst. Als er apart over het plan Verwelius gesproken zou worden, zou dat wat spreker betreft ook zijn met het oog op hoe het zit met de omgevingsverordening.
De voorzitter licht toe dat zij aan het eind van de bespreking van dit onderwerp wilde peilen wie er interesse hebben in een aparte informatiesessie. Vanuit de griffie is hier ook al een datum voor gezocht.

Mevrouw De Haan dankt voor de beantwoording, die ook weer nieuwe vragen opwierp. Spreker meent dat het enerzijds zou helpen om dit onderwerp per casus te bekijken maar dat het anderzijds voor de bredere beeldvorming zou helpen om te bespreken hoe de provincie acteert met betrekking tot het bouwen in de rode contour en het bouwen in NNN. De fractie krijgt signalen dat mensen het Ronald McDonald Huis koppelen aan het bouwen in Soestdijk, Verwelius en de KNVB. Het is voor spreker belangrijk om in het geheel te bekijken hoe maatschappelijke kwaliteiten overeind blijven staan, en niet alleen per casus. Spreker stelt dat er beeldvorming begint te ontstaan en dat dat ook geadresseerd dient te worden.

De heer Schipper geeft aan zelf niet zoveel behoefte hebben aan een aparte sessie over Verwelius. Spreker dankt de gedeputeerde voor zijn beantwoording, ook al is de gedeputeerde het niet met spreker eens, dat kan gebeuren. Spreker stelt dat als er zo een sessie zou komen, dat snel moet gebeuren omdat op 23 december het bestemmingsplan in de gemeenteraad van De Bilt wordt besproken.

Mevrouw Krijgsman geeft aan zich aan te kunnen sluiten bij de woorden van mevrouw De Haan.
Mevrouw De Widt sluit daar bij aan.

Gedeputeerde Van Essen stelt dat de informatiesessie van 1 december over Soestdijk gaat en meent dat deze casus het ook rechtvaardigt om daar op te focussen. De gedeputeerde hoort mevrouw De Haan spreken over natuur, de groene contour, de Waterlinie en het bouwen binnen en buiten buitenstedelijk gebied. De gedeputeerde stelt dat dit allemaal verschillende provinciale belangen zijn die verschillende artikelen binnen de interim omgevingsverordening betreffen. Deze punten hebben allemaal een ‘nee, tenzij’-basis en daarop zijn verschillende manieren mogelijkheden. Het zijn echter verschillende waarden met verschillende afwegingen. De gedeputeerde meent dat de suggestie van mevrouw De Jong niet zo gek is om wel een informatiesessie te houden over het plan Verwelius, waarin een aantal zaken die vandaag zijn besproken met experts worden opgepakt. Dit zou daarna kunnen worden afgesloten met een reflectie over zaken die met betrekking tot de omgevingsverordening nog verder besproken zouden moeten worden. Er kan ook gesproken worden over de ruimte die de provincie heeft, zo zit de provincie met betrekking tot de Nieuwe Hollandse Waterlinie vast aan een aantal Rijkskaders. De gedeputeerde stelt voor om Verwelius als startpunt te nemen en daarbij breder te kijken wat dat betekent voor de discussiepunten omtrent de omgevingsverordening.

De heer Germs stelt zich te blijven verbazen over de vergelijkingen die getroffen worden tussen het oude en het nieuwe plan. Spreker meent dat het goed is om dit nog een keer te bespreken. Er worden nu allerlei plannen bij elkaar gehaald en de fractie heeft grote zorgen over de natuur en het erfgoed bij het plan dat nu voorligt.

De voorzitter inventariseert of er interesse is in een informatiesessie. Deze zou plaats kunnen vinden op 8 december.
Mevrouw De Man vraagt of de voorzitter de aanwezigen of de partijen telt.
De voorzitter antwoordt de fracties te tellen. De voorzitter stelt vast dat zes partijen interesse hebben en dat de informatiesessie dus georganiseerd zal worden.

Mevrouw De Haan vraagt of er, in het licht van de meerwaardebenadering, nog meer slechte en oude vergunningen zijn waar de provincie tegenaan zou kunnen lopen. Spreker vraagt of dat in de informatiesessie meegenomen zou kunnen worden.
Gedeputeerde Van Essen zegt toe een overzicht naar de Staten te sturen waar de meerwaardebenadering nog meer toegepast zal gaan worden.

De voorzitter schorst de vergadering om 16.54 uur.
Voorzitter, De Widt, hervat de vergadering om 16.58 uur.

2.5 Mededelingen en PCL

De voorzitter licht toe dat dit agendapunt is geagendeerd als PCL maar dat ook de mededelingen van gedeputeerde Van Essen bij dit punt aan de orde komen. De voorzitter stelt voor om met de mededelingen te beginnen.

Gedeputeerde Van Essen licht toe dat de eerste mededeling over Soestdijk gaat. Op 16 november heeft het college een zienswijze ingediend op het ontwerp bestemmingsplan voor het paleis Soestdijk. Deze zienswijze is met de Staten gedeeld. Er is aangegeven dat met de voorgestelde ontwikkeling de glorie van het landgoed hersteld kan worden en dat daarbij de provinciale belangen goed geborgd zijn. Er wordt nog over één punt met de gemeente en MBE overlegd, wat is gerelateerd aan de inherente afwijkingsbevoegdheid, en dat gaat over het mogelijk maken van woningbouw buiten het marechausseeterrein. Dit is al beperkt maar er is nog steeds de inherente afwijkingsbevoegdheid waar de provincie gebruik van moet maken, De provincie wil voldoende zekerheid dat de restauratie van het paleis wordt gerealiseerd. Er is hierover een voorwaardelijke verplichting in het ontwerp bestemmingsplan opgenomen. De gemeenteraad heeft het college van Baarn gevraagd om dat verder te concretiseren en om de voorwaardelijke verplichting aan te passen. Voor het college van de provincie is dit een belangrijk omdat de woningbouw ten goede dient te komen aan de restauratie. Om die reden is deze zienswijze ingediend. Naast het concretiseren van de voorwaardelijke verplichting wordt gewerkt aan een privaatrechtelijke overeenkomst met de ontwikkelaar om de extra zekerheden te verkrijgen. Dit proces vordert en de gedeputeerde hoopt op korte termijn een besluit te kunnen nemen over of er tot overeenstemming gekomen kan worden. Als de partijen er met elkaar uit zijn gekomen, zullen de Staten direct geïnformeerd worden.
De tweede mededeling betreft het Ronald McDonald Huis. Bij de behandeling van de interim omgevingsverordening hebben de Staten het college opgedragen nogmaals met de partners van het USP in gesprek te gaan over een mogelijke locatie voor het Ronald McDonald Huis. in juli is er een ambtelijke werkgroep ingericht met het UMCU, het Ronald McDonald Huis, de universiteit, de gemeente en de provincie. De opdracht was daarbij om een aantal locaties opnieuw te onderzoeken. De werkgroep brengt binnenkort, naar het zich laat aanzien, een unaniem advies uit voor één of meerdere locaties. De gedeputeerde meent dat dit in een goede onderlinge samenwerking tot stand is gekomen. Een onafhankelijk bureau heeft daarbij geadviseerd. Voor de locaties D en E is een bijzonder HIA uitgevoerd door Arcadis. De gedeputeerde geeft aan nog niet te kunnen zeggen wat daar uit is gekomen. Op 6 december is hier bestuurlijk overleg over en de hoop is dat dan een besluit genomen kan worden. Daarna zal een aantal partijen als het Prinses Máxima-centrum, het Utrechts Landschap en het bewonerscomité om een reactie worden gevraagd. Deze reactie zal worden opgenomen in het uiteindelijke advies dat wordt gepubliceerd en waarover de Staten nader geïnformeerd zullen worden.
De heer Hazeleger vraagt wat unaniem is als er daarna nog mensen moeten reageren.
Gedeputeerde Van Essen geeft aan de partijen met wie dit traject doorlopen wordt te hebben benoemd. Unaniem slaat op die partijen. Als deze partijen er met elkaar uit zijn, zal het gesprek worden aangegaan met de andere partijen die de gedeputeerde noemde.

Mevrouw De Man dankt voor de terugkoppeling en vindt het fijn dat er nu een werkgroep is. Dat voelt integraler dan de vorige keer. Spreker ziet de ontwikkeling dat kantoorpanden in coronatijd minder intensief worden gebruikt en vraagt of dat een element is dat de werkgroep meeneemt.
Gedeputeerde Van Essen antwoordt dat het USP een van de weinige locaties is waar de verwachting is dat er juist kantoorruimte nodig is. De gedeputeerde weet niet hoe realistisch het dus is dat daar nog ruimte vrijkomt. De gedeputeerde meent dat dit niet bij de scenario's betrokken is en geeft aan dat mee te zullen nemen.
De derde mededeling betreft de ontwikkelingen in IPO-verband, waar het college de Staten graag over geïnformeerd houden. Er zijn veel maatschappelijke opgaven en de ruimtelijke kant daarvan ligt ook op de formatietafel in Den Haag. De koepels VNG, IPO en de Unie van waterschappen willen graag afspraken maken met het Rijk over de manier waarop er met betrekking tot deze opgaven samengewerkt gaat worden. Er lag vanuit

de koepels eerder al een aanbod en vanuit IPO-verband wordt er nu dieper ingezoomd op hoe de provincies hun rol in het ruimtelijke domein kunnen vervullen. Dat betekent dat de provincies willen staan voor en aanspreekbaar willen zijn op resultaten maar ook vooraf heldere afspraken willen maken met het Rijk om zeker te zijn dat er voldaan kan worden aan wat voorzien is. De gedeputeerde meent dat dit past bij termen al gebiedsakkoorden en ruimtedeals die in de media zijn langsgekomen en bij het Utrechts aanbod dat eerder al is gedaan en het aanbod dat vanuit de koepels al eerder is opgesteld.
De insteek is om na de presentatie van het regeerakkoord met de koepels en het Rijk nadere afspraken te maken, die kunnen voorbouwen op de afspraken NOVI die in maart ondertekend zijn. Zodra hier meer zicht op is zullen de Staten geïnformeerd worden. De RLI heeft gisteren een advies gegeven over deze materie. Dat betreft hoe gemeenten, waterschappen, provincies en ministeries gezamenlijk de ruimtelijke opgave op een goede manier en integraal op kunnen pakken. Vanuit het IPO is hier op een positieve manier op gereageerd omdat de provincies zien dat dit een goede manier is voor de overheden om hun rol daarin te nemen.
De SGP heeft gevraagd naar de PARK. De gedeputeerde dat het college nu een korte reactie heeft gegeven. Een uitvoerige reactie komt later.

De voorzitter deelt mee dat nu wordt overgegaan naar het agendapunt over de PCL.

Gedeputeerde Van Essen licht toe dat de PCL aan het begin van duurzame coalitieperiode op pad is gestuurd. Er is halverwege geëvalueerd en deze evaluatie is in PS besproken. Dit heeft geleid tot een discussie over een existentiële vraag over de PCL. Tegelijkertijd gaf de evaluatie een aantal adviezen met betrekking tot de werkwijze van de PCL zonder deze existentiële vraag zo expliciet op tafel te leggen. Naar aanleiding van de discussie in de commissie heeft de PCL aangegeven even te willen wachten en meer helderheid te willen over hoe er tegen de PCL wordt aangekeken. Naar aanleiding daarvan is er een gesprek geweest tussen de voorzitter van deze commissie, de commissaris van de Koning, de gedeputeerde en de voorzitter van de PCL. Op basis van dat gesprek is een procesvoorstel uitgewerkt. Een aspect daarvan is om in lijn met de evaluatie, eind dit jaar, of in januari, in een PUB-achtige setting met de Staten, het college en misschien ook medewerkers en de PCL goed te kijken naar een werkplan voor de komende anderhalf jaar. Dit om ervoor te zorgen dat er meer vraaggestuurd, in lijn met de evaluatie, advies komt. Parallel daar aan hebben partijen gevraagd of er niet naar een andere manier van advies moet worden gegaan. De gedeputeerde stelt dat dit om een gedegen proces vraagt en het idee is om een parallelproces te starten, met de Staten, mensen uit de organisatie en misschien ook iemand vanuit het college om te kijken hoe dit bij andere provincies is ingericht en hoe de onafhankelijke advisering op termijn vormgegeven zou kunnen worden. Er zou dan een advies opgeleverd kunnen worden wat een startpunt zou kunnen zijn voor de manier waarop dit in de volgende collegeperiode gedaan zou kunnen worden. De commissaris van de Koning, de voorzitter van de commissie en de gedeputeerde hebben dit voorstel gemaakt en de PCL voelt zich daar comfortabel bij. Vandaag ligt voor of de commissie zich daar ook in kan vinden. De gedeputeerde geeft aan te hopen dat dat zo is omdat dan recht gedaan kan worden aan de verschillende geluiden vanuit de commissie en de PCL maximaal benut kan worden voor de vragen die bij PS en GS leven. Daarnaast kan zo toegewerkt worden naar een toekomstige invulling van de adviesrol die past bij deze tijd en de behoefte die er bij de provincie leeft. De gedeputeerde meent dat dit een zorgvuldig proces is en hoopt dat de commissie zich daar in kan vinden.

De voorzitter geeft aan eerst het woord te willen geven aan de fracties die hebben aangegeven hier het woord over te willen voeren.
Mevrouw De Man vraagt of het een nieuwe regeling is dat als je je aanmeldt als spreker, je als eerste het woord krijgt. Spreker geeft aan zich dan nu alvast aan te melden voor het programma Wonen en werken.
De voorzitter licht toe dat er geen speciale regeling is en dat dit een afwijkend agendapunt is. Daarom is dit op deze manier bedacht.

De heer Hazeleger geeft aan blij te zijn met het verhaal zoals dat nu op de agenda staat. Spreker heeft drie opmerkingen. Samen met mevrouw Veen is direct, nadat de PCL heeft aangegeven boos te zijn over wat er in de commissie is gezegd, aangeboden om met de PCL in gesprek te gaan. Spreker heeft begrepen dat die boodschap is overgebracht, maar heeft nog geen uitnodiging gezien. Wellicht komt de uitnodiging nog.
Het procesvoorstel dat is gedaan in een voorstel waar spreker zich in kan vinden. Het lijkt op wat spreker heeft ingebracht, zij het dat de bewoording wat verschilt. De PCL wordt genoemd als onderdeel van het groepje dat moet gaan nadenken over de toekomst van de PCL en dat lijkt spreker niet verstandig. Het lijkt spreker verstandig dat de Staten, met betrokkenheid van GS en de organisatie, gaan nadenken over hoe de Staten dat eigenlijk willen en wat voor adviezen de Staten nodig hebben en wie de Staten daar bij willen betrekken. Het lijkt spreker niet handig dat de PCL daar bij zit. Er kan wel met de PCL gesproken worden om hun ervaringen te horen maar het lijkt spreker niet verstandig dat zij in de regiegroep zitten.
Er wordt voorgesteld om de nieuwe Staten te laten beslissen en spreker kan zich voorstellen dat dat bij deze Staten blijft liggen. Dit is voor spreker een twijfelpunt. Spreker meent dat het goed is om de nieuwe Staten met een nieuwe werkwijze op pad te sturen omdat er straks waarschijnlijk weer veel nieuwe mensen zullen zijn.

Mevrouw Veen geeft aan voor een groot deel te kunnen aansluiten bij de woorden van de heer Hazeleger, Spreker betreurt het dat er nog geen gesprek met de PCL heeft plaatsgevonden terwijl de hand een aantal keer is uitgestoken. Spreker kan zich voor een groot deel vinden in het huidige voorstel. Spreker geeft aan het fijn te vinden om in een PUB-setting te kijken naar de komende anderhalf jaar. Er is aan het begin van deze periode al een gesprek gevoerd over dit onderwerp en over hoe de PCL de komende periode ingezet zal worden. Er is toen gezegd dat daar goed over nagedacht moet worden en dat gevoel is niet weggegaan en spreker wenst dan ook dat het besluit over de PCL bij deze Staten blijft liggen. Voor spreker zou dat een essentiële aanpassing op het voorstel zijn. Spreker sluit ook aan bij de woorden van de heer Hazeleger dat de PCL niet in het clubje gaat zitten dat de evaluatie doet. De PCL dient wel gehoord te worden maar de slager moet niet zij eigen vlees keuren.

Mevrouw De Man vindt het spijtig dat het gevoel bij de PCL is ontstaan dat zij niet wenselijk, welkom of nuttig zijn. Vanuit de VVD kan alleen maar worden aangegeven dat de fractie altijd constructief en kritisch in de wedstrijd heeft gestaan, met de nadruk op de praktische toepassing van de adviezen van de PCL, ook buiten dit huis. Dit standpunt heeft spreker altijd uitgedragen tijdens de evaluatie en bij de vacaturetekst voor de nieuwe leden van de commissie. De pijn die de PCL voelt ligt volgens spreker vooral bij de fracties van SGP, D66 en PVV en deze fracties hebbe hun licht hier op laten schijnen Spreker spreekt de hoop uit de partijen elkaar weer weten te vinden voor het einde van deze termijn. Met betrekking tot de aanpak begrijpt spreker heel goed dat de PCL deel uitmaakt van het gesprek over nut, noodzaak en voortgang van een we PCL of een andere adviescommissie en spreker zou dit er dan ook graag in willen houden. Spreker zou het fijn vinden als in deze Statenperiode nog besloten wordt maar als dat niet lukt vindt de VVD dat ook weer niet heel erg.
De heer Hazeleger vraagt mevrouw De Man waarom zij het nodig vindt dat de PCL meebeslist over haar eigen toekomst.
Mevrouw De Man stelt dat de heer Hazeleger suggereert dat daar geen meerwaarde in zit. Spreker ziet die meerwaarde juist wel. Spreker wil graag van de mensen die het werk zelf doen willen horen wat goed gaat en wat niet, wat toepasbaar is en hoe het in de praktijk werkt.
De heer Hazeleger geeft aan ook te hebben gezegd dat de PCL inbreng zou kunnen komen leveren. Het lijkt spreker echter niet goed om de PCL te laten meebeslissen. De beslissing dient bij PS en GS te liggen. Het is een adviesorgaan van PS en GS en die dienen dan ook de uiteindelijke beslissing te nemen over of er behoefte is aan een dergelijk adviesorgaan en hoe dat ingericht zou moeten worden.
Mevrouw Veen meent dat het belangrijk is om de PCL te horen maar meent ook dat de uiteindelijke beslissing bij diegenen hoort te liggen met de bevoegdheid daarvoor en dat zijn PS en GS.
Mevrouw De Man licht toe dat de beslissing aan de provincie is maar dat dat niet wil zeggen dat PS niet wordt meegenomen in de uiteindelijke vormgeving van die beslissing. Spreker stelt dat het nu een spel van woorden is. Spreker merkt dat de wat negatieve houding van de SGP en D66 niet zal bijdragen aan een fijne sessie met de PCL.
Mevrouw Veen wenst het onderscheid te maken tussen kritisch en negatief. Spreker wenst dat er voor de nog volgende periode een fijn programma met elkaar wordt opgesteld en dat de samenwerking op een goede en vriendschappelijke manier gaat. Spreker wenst alleen als kritische noot aan te brengen wat PS precies wil en waar de bevoegdheid ligt om daar over te beslissen. Met betrekking tot de samenwerking met de PCL vindt D66 het heel goed om in een PUB-setting met elkaar verder te gaan en om te kijken wat er kan.

De heer Karataş geeft aan niet te weten of de PCl boos is, zoals wordt beweerd. GroenLinks is teleurgesteld over de evaluatie, de fractie vindt de adviezen heel waardevol. Te denken valt aan thema's als binnendorpse verdichting, klimaatadaptatie, de social agenda en concept ontwerp Omgevingsvisie en verordening. Het advies van de PCL daarover was: concrete cases te testen, hoe de Omgevingsvisie en de verordening in de praktijk werken. Spreker citeert: "Wij adviseren de provincie daarom om de relatie tussen de Omgevingsvisie, de regionale woningbouwprogrammering, het provinciaal programma Wonen en de regels in de omgevingsverordening in een verhelderend figuur uit te beelden. Volledige helderheid over de manier van sturen is immers een basisvoorwaarde voor een goede samenwerking met gemeenten en andere partijen." Spreker stelt dat een beetje verbeeldingskracht laat zien dat dit heel verhelderend zou zijn geweest in hetgeen wat vanmiddag is besproken.

Mevrouw Rikkoert geeft aan het financiën te vinden dat er een goed gesprek met de PCL heeft plaatsgevonden. De ChristenUnie ziet de meerwaarde van een onafhankelijke commissie die kritische tegenspraak biedt inzake de leefomgeving. De fractie vindt de adviezen van de PCL veelal goed te volgen en toepasbaar. Ook qua timing van de adviezen gaat het steeds beter. Er blijven altijd verbeterpunten en waar nodig moet het gesprek daarover gevoerd blijven worden. Wat de ChristenUnie betreft maakt de PCL onderdeel uit van de club die nadenkt over het vervolg. Spreker sluit aan bij wat de VVD daar net over zei, omdat de uiteindelijke besluitvorming bij PS ligt. In het procesvoorstel is opgenomen dat het conceptprogramma tijdens een PUB-bijeenkomst wordt besproken en spreker geeft aan zoekend te zijn hoe dat in zijn werk gaat. Spreker is er voorstander van om dit gewoon in de commissie RGW te bespreken.

Mevrouw Koelewijn geeft aan dat het inderdaad gaat over de onderlinge verwachtingen. Het is niet helder wat de partijen van elkaar verwachten. Dat vraagt ook om zelfreflectie en spreker roept op om dat te doen met elkaar. Spreker begrijpt de opmerkingen over de betrokkenheid van de PCL en spreker stelt voor om wel met elkaar in gesprek te gaan maar ook om de evaluatie binnenshuis plaats te laten vinden. Spreker stelt voor om de opbrengst daarvan in de commissie RGW te bespreken. Van de fractie mag het best een beetje schuren. De afgelopen periode ontstond het gevoel dat er veel open deuren langskwamen en de fractie meent dat de adviezen wel een toegevoegde waarde dienen te hebben. De PCL wordt daar bij dezen voor uitgenodigd. Spreker stelt dat alles staat of valt bij een goed opdrachtgeverschap vanuit de Staten.

De heer Suna stelt dat opvallend is dat er bij de PCL de behoefte ligt om te weten hoe de Staten kijken naar het functioneren van de PCL. Spreker sluit aan bij de woorden van GroenLinks en VVD. Spreker vond het advies over het binnendorps verdichten heel waardevol en ook eerder adviezen zijn voor de fractie van waarde. Bij de evaluatie werd misschien minder zichtbaar dat de PCL professioneel bezig is en dat de leden betrokken zijn. De PvdA heeft daarom ook niet veel op- of aanmerkingen gehad op het functioneren van de PCL. Er moet daarnaast ook ruimte voor kritiek zijn en spreker vindt het jammer dat het beeld is ontstaan dat de PCL niet waardevol wordt geacht. Spreker begrijpt de behoefte van sommige partijen om het gesprek met de PCL aan te gaan en stelt dat deze partijen ook zelf contact zouden kunnen opnemen.
Met betrekking tot het procesvoorstel meent spreker dat de PCL betrokken dient te worden en dat het besluit wel bij SP en GS ligt. Spreker gaat er dan ook niet van uit dat de PCL een stem heeft maar dat de PCL een adviserende rol heeft. Spreker meent dat het goed is dat er voor de verkiezingen een besluit wordt genomen over hoe verder te gaan, omdat dan de ervaring van deze Staten meegenomen kan worden. Spreker hoopt dat de PCL inziet dat hun adviezen als zeer waardevol worden geacht en dat de wens is dat zij hun activiteiten voortzetten.

Gedeputeerde Van Essen hoort dat de commissie zich in grote meerderheid kan vinden in het voorstel. Met betrekking tot het werkplan is het idee om het te doen zoals bij de Groeisprong. De gedachte is in elk geval om in subgroepjes te reflecteren op wat onderwerpen en adviezen zijn waar de op goed mee geholpen zou zijn. De gedeputeerde hoort ook dat het goed is dat er een groep wordt opgericht om na te denken over de volgende periode. Qua samenstelling proeft de gedeputeerde ook eensgezindheid al is er wel de vraag of de PCL daar onderdeel van uit moet maken. Wel is duidelijk dat de PCL haar ervaringen moet kunnen delen. De gedeputeerde meent dat het goed is om op papier te zetten hoe dit het best vormgegeven kan worden en meent dat hier een praktische oplossing voor gevonden kan worden. Het is duidelijk dat de besluitvorming bij PS ligt.
De gedeputeerde heeft gehoord dat het gewaardeerd zou worden als er voor de verkiezingen duidelijkheid is en stelt dat het dan goed zou zijn als er een richtinggevend stuk zou liggen. De nieuwe Staten kunnen altijd weer anders besluiten. Als er al een besluit genomen zou zijn dan zouden de nieuwe Staten dat volgens de gedeputeerde ongetwijfeld in dankbaarheid aanvaarden.
De gedeputeerde stelt daarom voor om samen met de commissievoorzitter en de commissaris van de Koning het voorstel, met de input van de commissie, verder te finetunen en om te kijken wie er lid kunnen en willen worden van de adviesgroep.

Mevrouw Veen dankt de gedeputeerde dat alle genoemde punten worden meegenomen en meent dat de Staten dit op deze manier tot een goed en constructief einde kunnen brengen.

De voorzitter denkt dat dit een mooie afronding van dit punt is. De commissie wacht een nadere uitwerking van het voorstel af. De voorzitter deelt mee dat er bijna geen spreektijd meer over is en dat er nog een onderwerp op de agenda staat. De voorzitter inventariseert hoe met de rest van de vergadering om te gaan.

De heer Suna meent dat dit belangrijke onderwerp niet in 25 minuten gepropt moet worden. Spreker stelt voor om een ander moment te plannen of om na 18.00 uur verder te gaan.
De voorzitter licht toe dat dat laatste geen optie is en licht toe dat er volgende week wel een ander moment gevonden zou kunnen worden. Dat loopt echter wel parallel aan iets anders.
De griffier licht toe dat volgende week eigenlijk al vol zit maar ziet ook veel woordvoerders die niet in de commissie MenM woordvoerder zijn. De voorzitter stelt voor om een Teamsvergadering te organiseren aangezien de Statenzaal bezet is. Deze vergadering zou dan plaats kunnen vinden voorafgaand aan de Soestdijk-informatiesessie. Dit, onder het voorbehoud dat de woordvoerders Wonen niet in de klem komen met de commissievergadering van MenM.
Mevrouw Rikkoert geeft aan hier akkoord mee te zijn.
De heer Hazeleger vraagt waarom er niet vanavond doorvergaderd kan worden.
De voorzitter licht toe dat er vanavond een informatiesessie over het Utrechts Archief is, en eerst nog een presidium.
Mevrouw De Man licht toe dat dit de woordvoerders Wonen zijn en dat er ook woordvoerders Werken zijn. Spreker stelt dat collega Kocken wellicht niet aanwezig kan zijn.
De voorzitter geeft aan tot nu toe niet te hebben gehoord van de woordvoerders Werken dat dit voorstel een probleem zou zijn.

Mevrouw Koelewijn stelt voor een ander moment te kiezen en meent dat je praktisch moet zijn en de woordvoering door één persoon zou kunnen laten uitvoeren.
De voorzitter licht toe dat het aan de fracties is om daar over te oordelen.
De heer Suna meent dat volgende week een goede optie is. De woordvoering kan aan een andere collega worden overgedragen. Spreker meent dat je hierin praktisch moet zijn.
De voorzitter stelt vast dat er een nieuw moment wordt gepland op woensdagmiddag, aan het eind van de middag. Dit zal een volledig digitale vergadering worden.

2.6 SB provinciaal programma Wonen en werken
Dit punt is niet besproken.

3 Ter kennisname stukken
De voorzitter deelt mee dat er veel vragen zijn gesteld en dat deze allemaal zijn beantwoord. De voorzitter dankt de organisatie voor de inspanning die zijn daarvoor geplaagd hebben.

3.1 SB Beroep tegen besluit EZK verlenging opsporingsvergunning koolwaterstoffen Utrecht
3.2 SB Voortgang van het Nationaal Strategisch Plan in het kader van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid 2023-2027
3.3 Memo UW rapportage ganzenrustgebied & reactiebrief
3.4 SB Samenwerkingsovereenkomst Platform Kleine landschapselementen 2022-2024
3.5 Memo Wijziging subsidieregeling recreatiebanken
3.6 SB Integraal Ruimtelijk Perspectief Regio U16
3.7
3.8 SB Waterrapportage 2020 2021
3.9 SB Tussentijdse Evaluatie Plattelandscoaches
3.10 SB Nota van Aanbevelingen n.a.v. Rapportage Natuur 2017-2020
3.11 SB voortgangsrapportage versnelling woningbouw
3.12 SB Actieplan Flexwonen
3.13 SB voortgang convenant Duurzaam Bouwen

4 Sluiting
De voorzitter dankt allen voor hun uithoudingsvermogen en wenst een ieder een fijne avond.
De voorzitter sluit de vergadering om 17.40 uur.

Toezeggingen:

2.0
Memo Informatieverstrekking vergunningverlening stikstof derde kwartaal 2021

Gedeputeerde SCHADDELEE zal, met betrekking tot agendapunt 2.0, via de Interprovinciale Organisatie Stikstof en Natuur navraag doe naar de laatste stand van zaken.

2.4
Memo Ontwerpbestemmingsplan Utrechtseweg 341, De Bilt

Gedeputeerde VAN ESSEN zal een overzicht verstrekken van casussen waar de meerwaardebenadering nog meer zal worden toegapast.

Bijlage 1

Inspreektekst van de heer Braaksma, namens de Utrechtse Vogelwacht.

Ik heb de belangrijkste punten in een bezwaarschrift verwoord, of in een zienswijze die ik op 13 oktober bij de gemeente De Bilt heb ingediend. Deze zienswijze heb ik ook toegezonden naar de provinciale commissie. Daarin staan drie hoofdpunten.

Hoofdpunt 1.
Dit betreft de kwaliteit van het ecologisch onderzoek in het NNN-gebied die door SP en andere mensen die betrokken zijn bij De Bilt zuid in twijfel wordt getrokken met betrekking tot volledigheid en kwaliteit.

Hoofdpunt 2.
We hebben onze zorgen omtrent de kwaliteit en de locatie van de compensatiegebieden die worden benoemd.

Hoofdpunt 3.
Het derde punt is de afschermingskwestie. Er is ook bij de inspraakavonden en bij de inloopavond van de gemeente gesteld dat de beheerder uiteindelijk wel zou gaan zorgen dat er geen dieren in het natuurgebied gaan komen. Als natuurorganisaties weten wij dat het Utrechts Landschap, ,dat eigenaar is van het aanpalende gebied, onvoldoende capaciteit heeft om continu toezicht op een woonwijk, met 40 honden daarin, te bewaken. Het hek van één meter hoog, dat als buffer dient, wordt op diverse plaatsen in deze gemeente doorgeknipt door mensen die graag hun honden de vrijheid willen geven. De Biltse Grift heeft een beduidend groter oppervlak dan de voorgestelde sloot tussen het Verwelius nieuwbouwgebied en het resterende NNN-gebied en spreker acht dit ontoereikend als het gaat om grondbroeders en zoogdieren.

Arthur van Schendelstraat 600
3511 MJ Utrecht
030 2567 350
Info@nmu.nl
www.nmu.nl

Provincie Utrecht
Statenleden commissie RGW

Utrecht, 24 november 2021
Kenmerk: 22 / 2021 / MH /
Betreft: Inspraakreactie op ontwerpbestemmingsplan Utrechtseweg 341 de Bilt in Commissievergadering RGW op 24 november ’21

Geachte statenleden,

Mijn naam is Martha Harssema. Ik werk voor de Natuur en Milieufederatie Utrecht.
Vanmiddag spreek ik namens Het Utrechts Landschap en de NMU over het ontwerpbestemmingsplan Utrechtseweg 341 de Bilt (ook wel bekend als plan Verwelius).

Wij hebben de memo van 6 oktober jongstleden over dit ontwerpbestemmingsplan gelezen.
Deze memo en de beoordeling van het bestemmingsplan is gebaseerd op: **kernrandzone beleid**, op de **meerwaardewaarde benadering NNN** & op **Nieuwe Hollandse Waterlinie**.
Wij zijn kritisch over alle drie deze punten en de interpretaties daarvan.
Ik licht deze punten graag toe:

In de provinciale memo staat over de kernrandzone:

- dat er in het plan Verwelius een **kleine** toename is van verstedelijking.
  Het bestemmingsplan maakt de bouw van 130 woningen mogelijk waarvan 24 woningen buiten de rode contour (en 18 procent van het totaal). Dit is daarom ***geen kleine* toename van verstedelijking in *dit gebied***;
- In de memo staat verder dat ‘toevoegen van verstedelijking buiten de ‘rode contour’ is toegestaan onder voorwaarde van versterking van de ruimtelijke kwaliteit’.
  De winst voor de ruimtelijke kwaliteit is hier **echter ruimtelijke kwaliteitswinst binnen** de wijk zelf en/of transformatie van een garagebedrijf naar een woonwijk (binnen de rode contour).
  Buiten de rode contour is er geen sprake van kwaliteitswinst.
- In Artikel 9.8 Instructieregel kernrandzone van de Verordening is opgenomen dat ‘de omliggende functies niet onevenredig mogen worden geschaad’.
  Dat is hier **wel** het geval, mede **omdat niet alleen buiten de rode contour wordt gebouwd, maar zelfs in het Natuur Netwerk Nederland (NNN**). De ontwikkeling en aanwezigheid van een woonwijk heeft effect op het functioneren van de naastliggende NNN, juist aan deze zuidzijde van de Utrechtseweg, waar de verstorende functies veel groter zijn dan aan de noordzijde.

Meerwaarde-benadering voor het NNN
Zoals u weet heeft uw provincie de ambitie het NNN in 2027 af te ronden. Dit proces verloopt moeizaam. Er is slechts een fractie van het NNN gerealiseerd. Mede daarom vinden wij het onwenselijk dat het bestaande NNN wordt aangetast. We zien dat we gezamenlijk aan de voorkant veel inspanningen verrichten voor realisatie, terwijl aan de achterkant bestaand NNN wordt afgebroken.

Dan over de meerwaarde-benadering voor het NNN. Dit instrument bestaat sinds inwerkingtreding Interim Omgevingsverordening en betreft de nieuwe regels waarmee onder voorwaarden – **de uitzonderingsgevallen** - kan worden afgeweken van het verbod om het NNN aan te tasten.

Wij signaleren dat ook in dit dossier de meerwaardebenadering onvoldoende is. net zoals voor de ontwikkelingen bij Paleis Soestdijk, Bij deze beide dossiers wordt voor de eerste keer invulling gegeven aan de NNN-meerwaardebenadering.

Met deze plannen wordt dus de lijn gezet voor alle volgende ruimtelijke ontwikkelingen waarbij van de meerwaardebenadering gebruik wordt gemaakt.

Helaas lijkt verdere aantasting in plaats van bescherming van het (bestaande) NNN ook in het plan Verwelius wel de realiteit te worden, want:
Bij de meerwaardebenadering gaat om **duidelijk aantoonbare meerwaarde** voor het NNN voor wat betreft kwaliteit, oppervlakte, en samenhang. Wij zijn van mening dat de meerwaardebenadering zoals toegelicht in het rapport 'Natuurvisie Plan Biltse Grift' hier niet aan voldoet. Bijvoorbeeld is de aantasting van het functioneren van de bestaande natuurgebieden, door bouw van een naastgelegen woonwijk in dit kwetsbare gebied, niet onderzocht. Daarmee kan er nooit van een wezenlijke 'meerwaarde' sprake zijn.
Bovendien moet de **aantasting ruim gecompenseerd worden** in de vorm van een **verbetering** van wezenlijke kenmerken en waarden, kwaliteit, oppervlakte **én samenhang** van het NNN.
Hiervan is geen sprake.

Nieuwe Hollandse Waterlinie (NHW):
Tenslotte de NHW. We pleiten ervoor om voor het plan Verwelius een Heritage Impact Assessment te laten doen, omdat de wijk binnen de invloedssfeer van de NHW ligt.

Samengevat
Wij als Utrechts Landschap en NMU vinden het een onwenselijke ontwikkeling dat er buiten het stedelijk gebied en in het NNN gebouwd gaat worden: het NNN is bedoeld voor natuur, niet voor rode ontwikkelingen. Binnen de rode contour kan hier een prima duurzame woonwijk worden ontwikkeld, met een hoge ruimtelijke kwaliteit.
Zoals de Meerwaardenbenadering nu is gebruikt leidt dit tot aantasting van het NNN.
Wij zijn daarom teleurgesteld in deze uitwerking van dit nieuwe instrument omdat blijkt dat het NNN hierdoor wordt aangetast in plaats van versterkt.
De cruciale vraag aan u als Provinciale Staten is of dit werkelijk de wijze is waarop u als invulling wilt geven aan dit instrument en het NNN wilt beschermen en completeren?
Op deze manier devalueert de meerwaardebenadering namelijk al bij de allereerste toepassing ervan.
Wanneer de provincie hiermee akkoord gaat, wordt een ongewenst precedent gecreëerd voor alle volgende situaties.

Hartelijk dank voor uw aandacht.

Bijlage 3a

1/
Geachte Statencommissie,

[Mijn naam is Arthur Uijterwijk, en] ik spreek hier in als voorzitter van de bewonersvereniging Leefklimaat Utrechtseweg die al sinds 2005 de belangen van de bewoners aan de Utrechtseweg behartigd, aan welke Provinciale weg ook de locatie is gelegen voor deze enorme woningbouw ontwikkeling die onderwerp is van deze bijeenkomst. Kortheidshalve verwijs ik voor meer informatie naar onze website: bv-luw.nl

2/
De huidige situatie.

De ontwikkeling van Verwelius is gepland buiten de rode contour. Maar de compensatie doet nog geen recht aan het verlaten van de Biltse Grift als natuurlijke buffer voor het NNN gebied en de te beschermen kwaliteiten: het NNN gebied zelf, de gloednieuwe faunapassage onder de Utrechtseweg en het zicht op het Unesco monument van de Nieuwe Hollandse Waterlinie.

Ik wil het met u hebben over:
a/ wat aan beschermde kwaliteiten in acht moet worden genomen
b/ Wat Verwelius biedt in relatie tot deze beschermde kwaliteiten?
c/ en welk plan dan mogelijk is binnen de bestaande kaders?

3/
Er is een rode contour vastgesteld voor maximale bebouwing met de Biltse Grift als buffer voor het NNN gebied.

4/
Buiten de rode contour is het Natuurnetwerk Nederland, dat uw verantwoordelijkheid is. Het is een uitermate kwetsbaar gebied voor planvorming

De ontwikkeling van Verwelius wordt verwelkomd omdat de huidige Hessinglocatie aan het verpauperen is, maar de ontwikkeling van Verwelius is te omvangrijk en in strijd met de beschermde kwaliteiten.

5/
Ten westen van de ontwikkeling is de gloednieuwe faunapassage gelegen. Deze verbindt de NNN gebieden van Zeist en De Bilt met Lage Vuursche bij Hilversum. In opdracht van de Provincie Utrecht is door Alterra een advies opgesteld voor de dimensies en inrichting van de faunapassage en de ecologische verbinding daar rondom. De dimensies zijn hier schematisch vertoond met beeldmateriaal uit het rapport. Van belang is de grootte van de bufferzone, de lengte van de verbindingszone en de ruimte van wat de ‘stapsteen’ wordt genoemd.

6/
Voor het Unesco monument de Nieuwe Hollandse Waterlinie dient de visuele integriteit te worden gewaarborgd. Hierbij schematisch aangegeven wat het huidige zicht is op het monument.

7/
Wat biedt het Verwelius plan aan en wat betekent dit in relatie tot de beschermde kwaliteiten?

8/
Plangebied Noord-Oostzijde: merkwaardige restdriehoek met onduidelijke bestemming. Geeft aan dat de ambitie van Verwelius is maximalisatie van bebouwing. Niet de inpassing in een kwetsbaar gebied.

Bikkelharde damwanden oost-, zuid- en westzijde ter maximalisatie van de verkoopbare grondoppervlakte. Deze damwanden zijn geen goede maatregel tegen licht- en geluidoverlast en tegen betreding NNN (tuinen lopen geheel tot aan rand plangebied)

Door de damwanden en verlegging van de Biltse Grift is er nauwelijks bufferzone meer ten opzichte van het NNN

9/
Het plan Verwelius overschrijdt de rode contour significant aan de zuid en oostzijde.

In de ontwikkeling is NNN compensatie aan de noordzijde van de N237 bedacht. Deze compensatie is al weiland en is overigens niet gelijkwaardig.

10/
De natuurlijk breedte van het weiland in het Plangebied Oostzijde wordt behoorlijk versmald. De brede sloot is in het weiland ingegraven. Bovendien is de buffer 2x zo lang geworden ten koste van NNN gebied Sandwijck.

11/
lengte verbindingszone naar Faunapassage is ruim 2x zo lang geworden
Ruimte bij stapsteen is kleiner geworden

12/
Plan beperkt zicht op NHW

13/
LUW heeft ALTERNATIEF PLAN ontwikkeld, kleiner, maar zeker economisch haalbaar en nog steeds ruimte voor 80-90 woningen.

14/
Alternatief plan passend binnen rode contour

15/
Met instandhouding van de geadviseerde lengte van de verbindingszone ten behoeve van de faunapassage

16/
Met behoudt van zicht op NHW

18/
Wat wij vragen van de Provincie Utrecht?

- Herbeoordeling of aan de regels is voldaan die verstedelijking toestaan buiten de rode contour
- Herbeoordeling Meerwaardebenadering , met name
    - Plicht tot beperking Aantasting
    - Of Compensatie 'aan de overkant' kwalitiatief gelijkwaardig is.

- Of het plan past binnen de eis behoud van zichtbaarheid voor het Unesco monument;

- Overweging of damwanden een goede oplossing is.

Doel is te komen tot door de omgeving gedragen randvoorwaarden. Dat levert aanzienlijke tijdbesparing op tijdens het bestemmingsplantraject.

Dank u voor uw aandacht!

BV Leefklimaat Utrechtseweg LUW

Inspreken 24 November 2021 betreffende ontwikkeling woningbouwontwikkeling Utrechtseweg plan ‘De Grift’

www.bv-luw.nl

Waar hebben wij mee te maken met deze ontwikkeling?

1/ Rode contour
2/ NNN
3/ faunapassage
4/ Unesco monument NHW

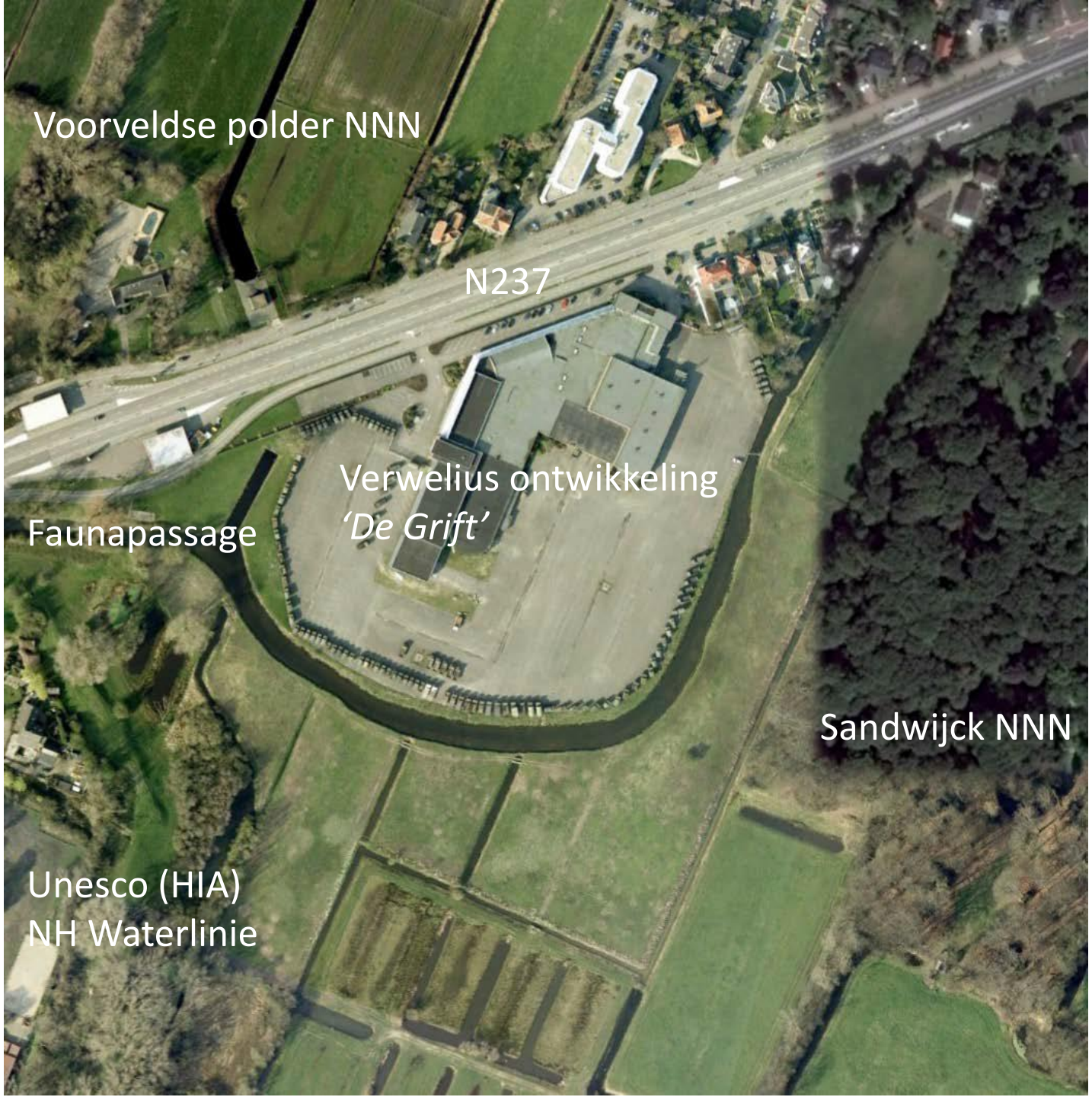

Voormalig Hessingterrein

Rode contour

Er is een rode contour vastgesteld voor maximale bebouwing en de Biltse Grift als buffer.

Buiten de rode contour is het NNN (Natuurnetwerk Nederland), verantwoordelijk heid van de Provincie

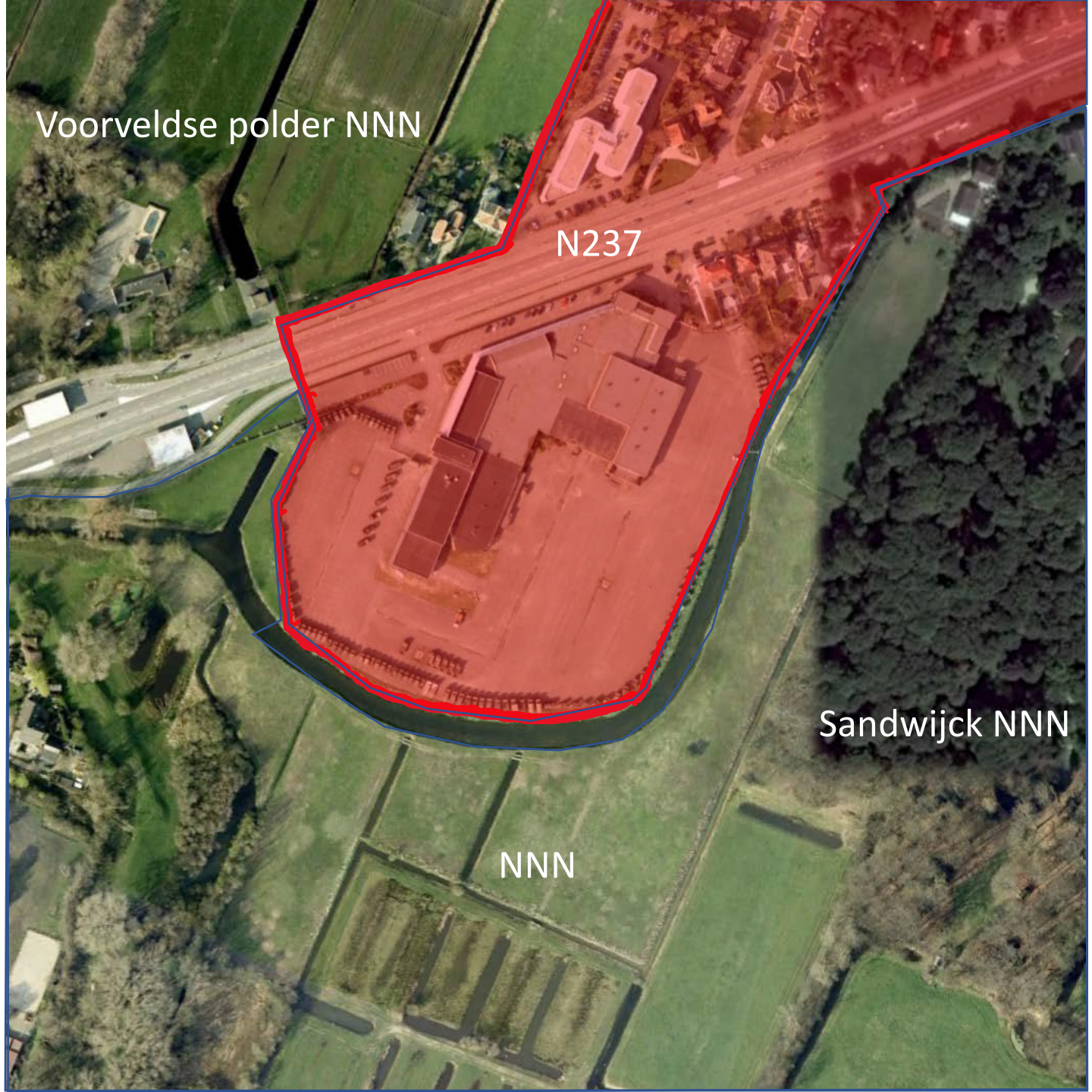

Buiten de rode contour is er sprake van NNN bestemming.

De ontwikkeling wordt verwelkomd (huidige Hessinglocatie verpaupert)

Maar: ontwikkeling van Verwelius is te omvangrijk en in strijd met de beschermde kwaliteiten.

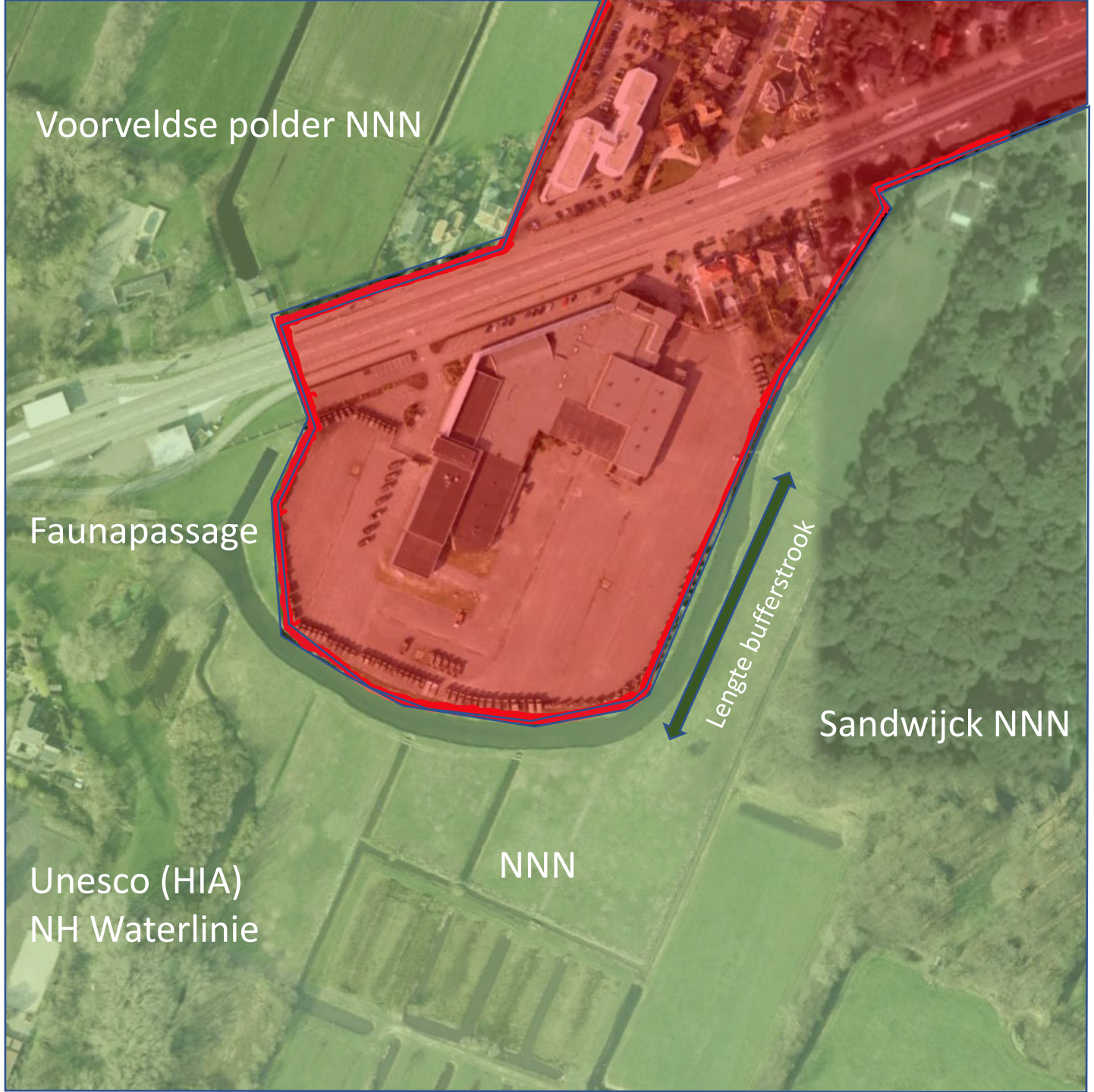

Rode contour + NNN + beschermde kwaliteiten

Rode contour + Faunapassage

Vanuit Alterra rapport schematisch weergegeven:

de grootte van de bufferzone,

de lengte van de verbindingszone en

de ruimte van de ‘stapsteen’

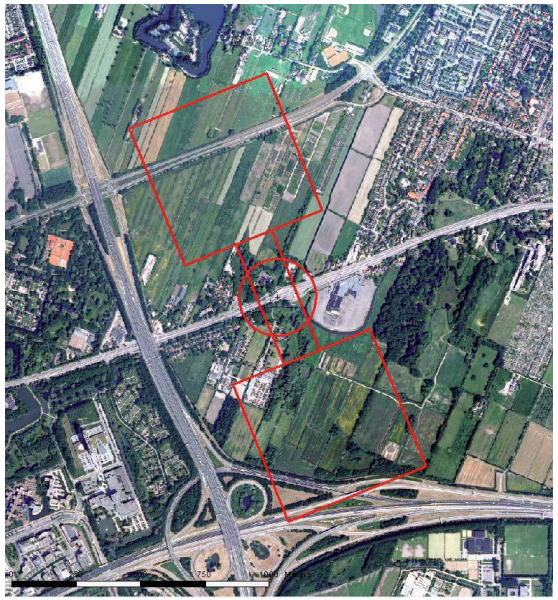

Bron: Alterra rapport – Wageningen UR – 1837, pag. 48 (gratis downloaden via www.alterra.wur.nl)

Rode contour +
Unesco NHW +
Tankval +
Zichtlijnen NHW

Visuele integriteit
van het
Unesco
monument NHW

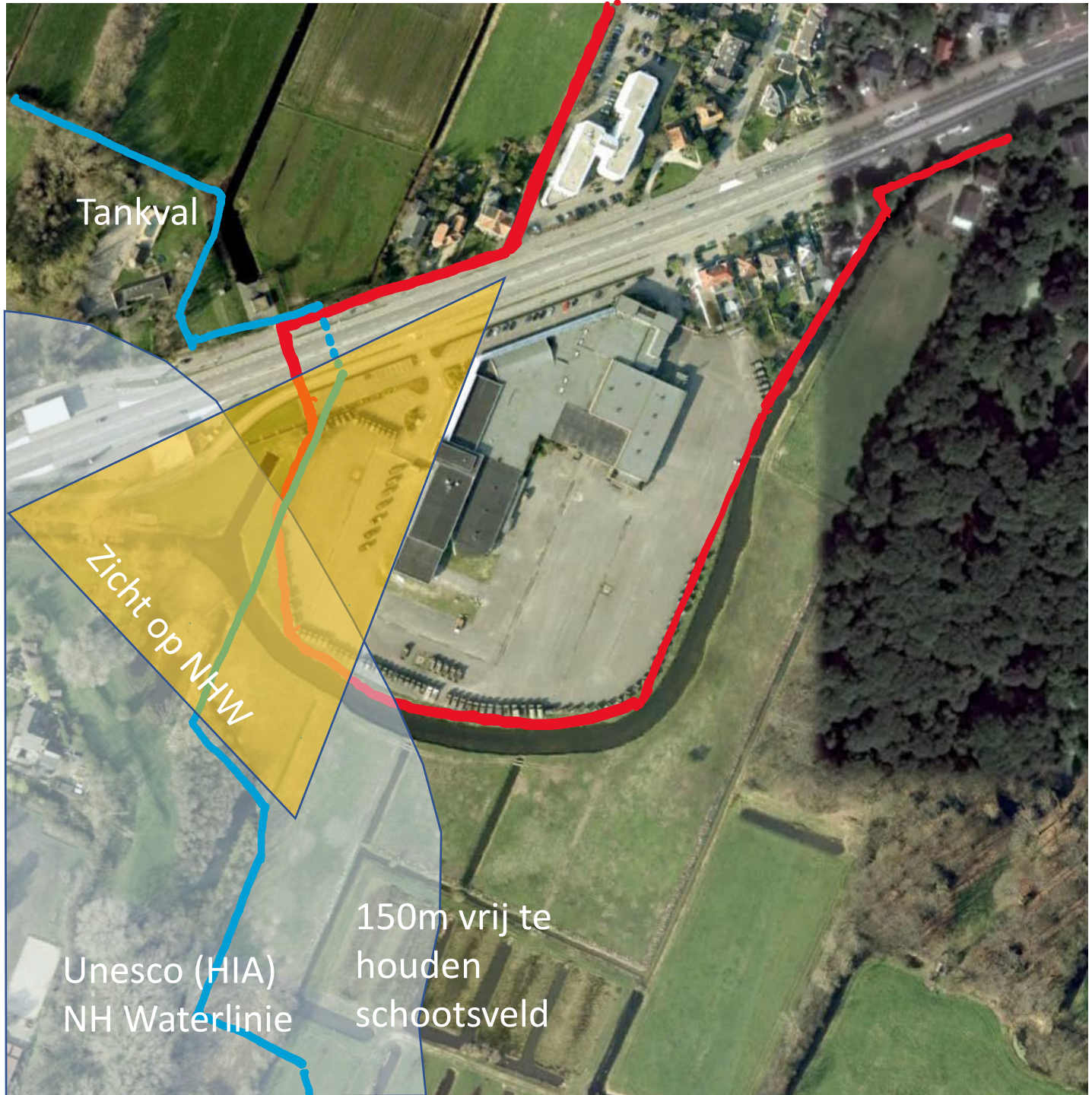

Plan Verwelius

Ontwikkeling ten N.O plan + damwand rond gehele plan

Ongewenste ontwikkeling

Damwand met hek rondom plan (bron: beeldkwaliteitsplan) 2,0 m hoog en boven water.

Rode contour

Significante overschrijding van rode contour aan oost- en zuidzijde van het plan.

Rode contour + NNN

Weiland oostzijde versmald tot 50m

brede sloot in weiland ingegraven

Bufferstrook 2x zo lang geworden.

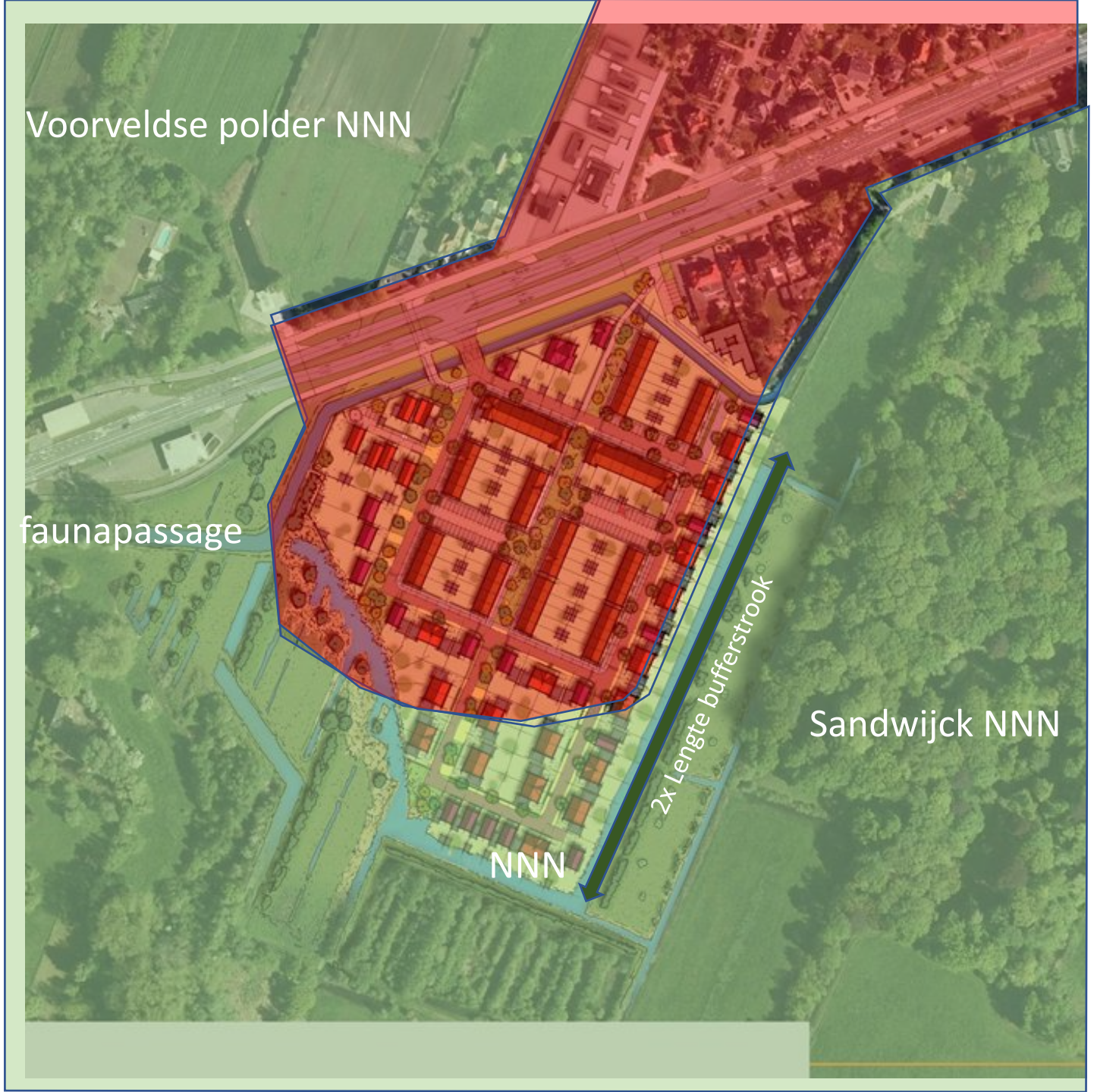

Plan Verwelius + Faunapassage

Verbindingszone in lengte naar Faunapassage ruim 2x zo lang

Ruimte bij stapsteen is kleiner geworden

Plan Verwelius + Zichtlijn NHW

Plan Verwelius beperkt zicht op NHW.

Alternatief plan ontwikkeld door LUW

Economisch haalbaar alternatief plan met instandhouding beschermde kwaliteiten.

Alternatief plan past binnen Rode contour

Alernatief plan beperkt fauna-passage niet

Met inachtneming van advies Alterra

Alternatief plan behoudt zicht op HNW

Alternatief plan heeft binnen-planse buffer-zones voor dieren NNN

Wat wij vragen?

- Herbeoordeling of aan de regels is voldaan die verstedelijking toestaan (art. 9.8 Intructieregel kernrandzone)
  - Verstedelijking (buiten rode contour) strijdig met:
    - NNN: geen redelijke verhouding tot noodzaak verstedelijking door sterke aantasting
    - Faunapassage: er wordt gebouwd in de bufferzone, verbindingszone en stapsteen (rapport Alterra);
  - Motivering in het bestemmingsplan schiet tekort op deze punten
- Meerwaardebenadering (art. 6.3 – aantasting NNN)
  - Aantasting wordt niet zo veel mogelijk beperkt, maar tot het uiterste opgerekt
  - Compensatie ‘aan de overkant’ is niet kwalitiatief gelijkwaardig
- NHW: de zichtbaarheid van het Unesco monument wordt sterk verminderd;
- Overweging om omzoming van het gehele terrein, binnen de grens van de bebouwing, met water, groen en eventueel hekwerk om verstoring tegen te gaan, geen damwanden.
- Investeer om tot randvoorwaarden te komen die door de omgeving worden gedragen. Dat levert aanzienlijke tijdbesparing op tijdens het bestemmingsplantraject.
- Noot: Economische haalbaarheid is ook mogelijk bij beperkter planoppervlak.

Inspraakreactie IVN-De Bilt e.o./Stichting Milieuzorg Zeist e.o. inzake: 'Memo Bestemmingsplan Utrechtseweg 341'

Geachte leden van de Commissie Ruimte, Groen en Water, Gedeputeerde, overige aanwezigen,

1. Mede op verzoek van diverse Statenfracties is het: 'Memo inzake het 'Ontwerp-bestemmingsplan Utrechtseweg 341' zoals dat door GS aan de Staten is gestuurd opgewaardeerd, zodat dat thans ter bespreking in de Commissie RGW voorligt;
2. Gaarne maakt het IVN-De Bilt e.o./de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. van de geboden gelegenheid gebruik op hetgeen door GS in het Memo naar voren gebracht nog een reactie te geven, dat ook gezien haar betrokkenheid bij de betreffende plannen;
3. Eerst zal nog kort worden stilgestaan bij het planproces, waarna een inhoudelijke reactie op het Memo zal worden gegeven;

Planproces

4. Zoals ook uit het Memo naar voren komt loopt het planproces m.b.t. de locatie Utrechtseweg 341, ook wel voorheen als het Hessing-terrein aangeduid, al heel lang;
5. Reeds vanaf het begin van deze eeuw waren en bij Hessing plannen om tot een herontwikkeling van het terrein te komen, waar dus voorheen aan autobedrijf was gevestigd;
6. Daartoe is toen o.a. in opdracht van de gemeente De Bilt voor de Utrechtseweg als geheel het: 'Beeldkwaliteitsplan 't Vergelijk (Wissing stedenbouw, 2004)' opgesteld, dat ook om een kader voor meerdere lopende ontwikkelingen langs deze as van de Stichtse Lustwarande (SLW) te hebben. Eveneens zijn mede op basis daarvan in 2005 door de gemeenteraad van De Bilt t.a.v. de ontwikkeling voor het Hessing-terrein een aantal specifieke randvoorwaarden vastgesteld;
7. Teneinde meer inzicht te kunnen krijgen in de randvoorwaarden die door de natuur aan de betreffende ontwikkeling dienen te worden gesteld en dan in het bijzonder de hier voorkomende ecologische verbinding tussen het Vechtplassengebied en het Kromme Rijngebied, heeft Alterra toen in opdracht van de provincie Utrecht m.b.t. de faunapassage onder de N-237 ter hoogte van de zogenaamde Werken van Griftenstein ook een nader ecologisch onderzoek uitgevoerd, ook wel als het Alterra-rapport aangeduid (zie in deze dus ook het rapport: 'Ecopassage Griftenstein bij de N237 (Alterra, 2009)')[1];
8. Lopende het betreffende onderzoek is toen voor de plannen van Hessing, ook wel bekend als het zogenaamde: 'Plan Bloeyendael', een zogenaamde Art. 19-procedure opgestart. Daarbij is toen wel het plan op basis van een Concept-Besluit van GS (m.b.t. de voor het plan benodigde: 'Verklaring van geen bezwaar') zodanig aangepast, namelijk door aan de westelijke zijde een huis te schrappen, evenals de grootte van een drietal andere huizen aan die zijde aan te passen en deze ook ter verplaatsen, dat aan de westzijde alsnog de aanleg van grondwal mogelijk was. Dat dus ter bescherming van de aldaar beoogde faunapassage onder de N-237;
9. Door o.a. het LUW en ook de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. is toen wel tegen het besluit van de gemeente De Bilt zowel beroep als hoger beroep aangetekend, maar zijn de betreffende beroepen toen bij: 'Uitspraak van de Raad van State', d.d. 28 maart 2012, definitief ongegrond verklaard;

[1] Zie wat betreft de betreffende ecologische verbinding ook het rapport: 'Werkdocument ecologische verbindingen provincie Utrecht (Provincie Utrecht, 1993)', 'Verbindingszone 10: 'Oostbroek – Hollandse Rading'.

10. Daarna is Hessing zoals bekend alsnog failliet gegaan en is het terrein door Verwelius overgenomen. Vervolgens is door IMOSS op verzoek van Verwelius een nieuwe: ‘Stedenbouwkundige visie Utrechtseweg 341 (IMOSS, 2016)’ opgesteld, dat dus mede op basis van de mogelijkheden die de: ‘Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie/Verordening’ bood op basis van het zogenaamde: ‘Kernrandzonebeleid’ om ook buiten de zogenaamde ‘rode contour’ bepaalde ontwikkelingen toe te staan, zij het wel onder bepaalde voorwaarden;
11. Mede op basis van een daartoe gegeven analyse zijn in 2018 door de gemeenteraad van de gemeente De Bilt (in krappe meerderheid) wederom nieuwe randvoorwaarden m.b.t. de ontwikkeling van Utrechtseweg 341 vastgesteld;
12. Uiteindelijk is dan tamelijk recent een: ‘Ontwerp-bestemmingsplan Utrechtseweg 341’ ter inzage gelegd, dat overigens na een daartoe doorlopen vooroverleg-procedure. Aan de ontwikkeling die het betreffende bestemmingsplan beoogt mogelijk te maken, ligt dat de het plan ten grondslag, zoals dat met name in het: ‘Landschappelijk stedenbouwkundig ontwerp Utrechtseweg 341 (IMOSS, 2020)’) wordt verbeeld (zie dus ook onderstaande Fig.: ‘*Hoofdopzet stedenbouwkundig ontwerp (naar IMOSS, 2020)*’).

Fig.: ‘‘*Hoofdopzet stedenbouwkundig ontwerp (naar IMOSS, 2020)*’

13. Thans staat het bestemmingsplan ter vaststelling voor december op de agenda van de gemeenteraad van de gemeente De Bilt. Daarbij zou sprake zijn van zo’n 35 ingediende zienswijzen. Ook door de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. is een uitvoerige zienswijze van zo’n 34 pagina’s ingediend, inclusief een vijftal bijlagen. De Stichting heeft haar zienswijze niet met haar aanmelding om in te spreken meegestuurd, dat ook om u niet over te belasten;

Inhoudelijke aspecten

14. Hierbij zal eerst nog bij de bijzondere kwaliteiten van het gebied worden stilgestaan, alvorens op diverse aspecten zal worden ingegaan die o.i. met name op het niveau van de toetsing door de provincie relevant moeten worden geacht, dat ook gezien het daartoe bepaalde in de: ‘Interim-Omgevingsverordening provincie Utrecht’;

Algemeen

15. Voor de goede orde gaat het hier niet om zomaar een gebied. In het verleden werd dit gebied ook wel aangeduid als: 'De laatste (groene) schakel (STL, 1990)', aangezien het in breder verband om een groene zone gaat die de stad Utrecht nog van De Bilt in ruimtelijke zin scheidt;
16. Meer in het bijzonder zijn hier dan de Werken van Griftenstein gelegen, dat als deel van de net als UNESCO-Erfgoed aangewezen Nieuwe Hollandse Waterlinie (NHW). Om voor het IVN-De Bilt e.o./Stichting Milieuzorg Zeist e.o. onduidelijke redenen is bij die aanwijzing, dat kennelijk op verzoek van de gemeente De Bilt, nu net wel dat gedeelte alwaar dan de woningen buiten de rode contour in het plan van Verwelius waren voorzien buiten de aanvraag en dus ook uiteindelijk de aanwijzing gehouden. Wel zou het betreffende gebied dan nog wel onder het zogenaamde: 'Attentiegebied (van 50 m)' vallen;
17. Dan loopt hier dus ook een belangrijke ecologische verbinding tussen het Vechtplassengebied en het Kromme Rijngebied (zie in deze dus o.a. ook de folder: 'Natuur verbinden en behouden (Werkgroep Faunapassage Zeist Zuid-West, 2009)'), waarin in het verleden dus al heel wat is geïnvesteerd. In die zin maakt het gebied zoals dat buiten de Grift is gelegen dus ook een integraal deel uit van het NNN, waarvoor de begrenzing dus terug gaat tot de zogenaamde: 'Landinrichting Groenraven-Oost (Landinrichtingsdienst, 1999)');
18. Dan maakt het gebied in landschappelijke zin dus ook deel van de Stichtse Lustwarande (SLW) met diverse landgoederen, waaronder het landgoed Sandwijck, ook al valt het in die zin wel net buiten de grenzen die daartoe in de: 'Interim-Omgvingsverordening provincie Utrecht' op basis van de Cultuurhistorische Hoofdstructuur (CHS) zijn aangegeven;
19. In het gebied komen vele waarden samen, hetgeen het in ecologische, cultuurhistorische en ook landschappelijke zin nu juist zo'n uniek gebied maakt. Bezien vanuit die waarden zal het plan zoals dat nu voor ligt op al die waarden o.i. dus wel degelijk een inbreuk betekenen (zie in deze ook onderstaande Fig.: '*Overzicht waarden en effecten daarop*');

Randvoorwaarden:
1: Rode Contour
2. Ecologische verbinding
3. Kringenwet
4: Zichtlijnen op het (slagen)-landschap/Werken van Griftensteijn
5. Afscherming EHS/ Ecologische corridor

Fig.: '*Overzicht waarden en effecten daarop*'

Kernrandzonebeleid (zie ook de: ‘Interim-Omgevingsverordening provincie Utrecht’, Art. 9.8: ‘Instructieregel kernrandzone’)

20. Volgens GS en ook het College van de gemeente De Bilt zou het plan dan in overeenstemming zijn met het zogenaamde Kernrandzonebeleid van de provincie en waarbij het dus onder voorwaarden mogelijk is in de betreffende Kernrandzone, dus een zone aangrenzend aan wat dan als ‘Stedelijk gebied’ is aangeduid, bepaalde ontwikkelingen mogelijk te maken.. Dat aangezien dan met het plan van een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit sprake zou zijn;
21. Nu is het inderdaad zo dat in het plan dat nu voorligt (zie in deze dus met name ook het in die zin opgestelde ‘Landschappelijk stedenbouwkundig ontwerp Utrechtseweg 341 (IMOSS, 2020)’) er aan de westkant t.o.v. het eerdere plan op zich meer ruimte wordt vrijgemaakt ter hoogte van de faunapassage onder de N-137, evenals in het plan in bepaalde mate rekening wordt gehouden met de voor het gebied kenmerkende historische slagenverkaveling, anderzijds betekenen o.i. de plannen aangezien er nu dus ook buiten de Grift/het ‘Stedelijk gebied’ wordt gebouwd, dus wel degelijk ook een inbreuk op hier aanwezige ruimtelijke kwaliteiten, namelijk zowel de hier aanwezige cultuurhistorische kwaliteiten en dan in het bijzonder die van de NHW, de landschappelijke kwaliteiten, zoals bepaalde zichtrelaties zoals deze thans in het gebied aanwezig zijn, als ook de ecologisch kwaliteiten. Hierna zal bij de betreffende thema’s nog meer uitgebreid worden stilgestaan;

Meerwaardebenadering Nationale Natuurnetwerk (NNN) (zie ook de: ‘Interim-Omgevingsverordening provicie Utrecht, Art. 6.3, lid 1, onder b).)

22. Met betrekking tot de aantasting van het NNN die met de voor het terrein van Verwelius beoogde ruimtelijke ontwikkeling gepaard, is dan de zogenaamde ‘Meerwaardebenadering’ gevolgd. Daartoe is dan eerst door BWZ-INigenieurs een ‘Natuurvisie’ opgesteld (zie in deze ook het rapport: ‘Natuurvisie Plan De Grift – Meerwaardebenadering Utrechtseweg 341 (BWZ-Ingenieurs, 2021)’), die dan mede ten grondslag is gelegd aan de door Econsultancy uitgevoerde: ‘NNN-toetsing en beoordeling Hessingterrein (Econsultancy, 2021)’);
23. Bij die: ‘Meerwaardebenadering’ gaat het dan niet alleen om te voldoen aan bepaalde kwantitatieve toetsing, dat met een ingewikkelde formule, maar dus ook een kwalitatieve toetsing. Meer in het bijzonder gaat het dan om de volgende criteria, waarbij dan tegelijkertijd een korte reflectie zal worden gegeven:
    a. Bestaande en potentiële waarden van het ecosysteem, inclusief de vereiste omgevingsfactoren
       Wat betreft de bestaande waarden zijn deze in botanische zin naar verwachting beperkt, maar het gebied moet dus wel voor diverse (beschermde) soorten als leefgebied van belang worden geacht, zoals voor de ree, de das, diverse vleermuissoorten, waaronder de watervleermuis, evenals de ringslang en ook diverse soorten vogels (zie in deze ook de bijdrage van Vogelwacht).
       M.b.t. potentiële waarden moeten deze gezien de ligging op overgangsgebied Heuvelrug en het Kromme Rijngebied hoog worden geacht, dat mogelijk ook door het optreden op lager gelegen plekken van kwel.
       M.b.t. de omgevingsfactoren/milieueffecten, zoals die m.b.t. effecten van eutrofiering, verzuring, verlichting, water en recreatie, zou daar t.a.v. bepaalde omgevingsfactoren wel een nader onderzoek zijn gedaan, maar aangezien de betreffende bijlagen niet bij het door Econsultancy uitgevoerde: ‘Natuurtoets Utrechtseweg 341’ waren gevoegd, is het dus niet mogelijk daar nu al een reactie op te geven, maar duidelijk zal zijn dat gezien het initiatief dat met name van geluid. licht en ook menselijke activiteiten, wel degelijk bepaalde verstorende effecten op de

omgeving zullen uitgaan, ondanks dat daartoe dan bepaalde maatregelen worden genomen (zie hier dus o.a. het: ‘Landschappelijk stedenbouwkundig plan Utrechtseweg 341 (IMOSS, 2020)’). Zo worden in de literatuur t.a.v. bebouwing als de breedte van bufferzones rond ecologische corridors afstanden van 250 m (ree, boommarter) tot 100 m (das, vos) aangegeven (zie in deze dus o.a. het rapport: ‘Advies tegengaan verstoring ecologische corridor CNA (Alterra, 2012)’), waarbij het wel zo is dat bepaalde verstorende effecten van bepaalde verstoringsbronnen door zogenaamde mitigerende maatregelen kunnen worden weggenomen, maar met de maatregelen zoals deze thans worden voorgesteld, zoals een haag met een hek van 1 m hoogte, houdt de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. daar haar grote twijfels bij. Dat voor zover bepaalde verstorende effecten dus überhaupt al kunnen worden weggenomen;

b. Robuustheid en aaneengeslotenheid van het Nationale Natuur Netwerk (NNN)
Zoals ook hiervoor al aangegeven loopt ter hoogte van het voormalige Hessingterrein een belangrijke ecologische corridor, namelijk die tussen het Vechtplassengebied en het Kromme Rijngebied (zie in deze dus ook Bijlage 1: ‘Folder natuur verbinden en behouden (Werkgroep Faunapassages Zeist-Zuid-West, 2020)’). In het kader van die ecologische verbinding is dus in het verleden al heel wat geïnvesteerd teneinde deze te verder te kunnen optimaliseren. Zo zijn bepaalde gronden in het kader van de: ‘Herinrichting Groenraven-Oost (Landinrichtingscommissie Groenraven-Oost, 1998)’ omgevormd tot natuur, evenals zijn onder diverse wegen faunapassages aangelegd, zoals o.a. ter hoogte van de N-237. Daardoor is dus, ook al zijn o.i. nog steeds verdere verbeteringen mogelijk, dat ook op basis van evaluaties, een robuust en aangesloten natuurnetwerk ontstaan, dat dus ook is begrensd als de: ‘Ecologische Hoofdstructuur (EHS)’, thans het: ‘Nationale Natuur Netwerk (NNN)’. In ieder geval heeft dus inmiddels de das zich vanaf de relictpopulatie zoals deze ter hoogte Hollandse Rading/Hilversum voorkwam door al die maatregelen zo verder kunnen verspreiden in de richting van het Kromme Rijngebied, hetgeen dus op zich al een groot succes is.
In de: ‘NNN-toetsing en beoordeling Hessing inrichtingsplan Hessingterrein (Econcultancy, 2021)’ wordt dan op basis van de daarbij gegeven analyse aangegeven, dat er dan weliswaar met het nieuwe plan een oppervlakte van 11.330 m2 verloren gaat van het NNN, maar dat dat wordt gecompenseerd door enerzijds aan de westzijde van het plan rekening te houden met de eisen die in die zin aan de hier gelegen ecologische verbinding en met name de faunapassage ter hoogte van de N-237 worden gesteld, dat dus door het toevoegen aan het NNN van een oppervlakte van 4.820 m2, evenals anderzijds een gebied aan de andere zijde van de Utrechtseweg, dus in de Voorveldse polder, te bestemmen tot: ‘Natuur’ en dat ook als zodanig in te richten, dat dan met een oppervlakte van 10.710 m2. Wat betreft de gronden in de Voorveldse polder zou het dan gaan om gronden die in het bezit zijn van de provincie Utrecht, evenals zou daar in het: ‘Gebiedsplan Voorveldse polder’, dat overigens nog niet officieel door de gemeenteraad van De Bilt is vastgesteld al rekening mee zijn gehouden (zie in deze dus met name ook de: ‘Natuurvisie Plan de Grift - Meerwaardebenadering Utrechtseweg 341 (BWZ, 2021)’ en dan onder het hoofdje: ‘Integraal gebiedsplan Voorveldse polder’, pag. 10).
Wat betreft de inrichting van met name het deel dat direct aansluit op de ecologische verbinding zou deze dan zijn getoetst door Econsultancy, dat dus rekening houdend de eisen die daaraan in het rapport: ‘Ecopassage Griftenstein bij de N-237 (Altera, 2009)’ worden gesteld, waarbij dan wordt verwezen naar het rapport dat door Hunink-Verwoerd zou zijn opgesteld, maar aangezien dat rapport niet bij de stukken is bijgevoegd is een ander dus niet te verifiëren.

Zoals met name ook uit het Altera-rapport naar voren komt stelt ieder van de aangegeven (doel)soorten bepaalde eisen teneinde een corridor goed te kunnen laten functioneren, zowel qua oppervlakte (zie in deze ook het rapport: 'Ecopassage Griftenstein bij de N-237 (Alterra, 2009)'), Tabel 3.7: '*Per doelsoort de minimale oppervlakte van de stapstenen/sleutelgebieden, de maximale afstand tussen twee stapstenen/sleutelgebieden, de gemiddelde breedte van de corridor ter hoogte van de stapstenen/sleutelgebieden en de breedte per type natuur die gemiddeld nodig is ter hoogte van de stapstenen/sleutelgebieden binnen de toelopen van Ecopassage Griftenstein*', pag. 42, als qua eisen aan het biotooptype (zie ook het rapport: 'Ecopassage Griftenstein bij de N-237 (Alterra, 2009)', Tabel 3.6: '*Minimale breedte van de ecologische corridor in de toeploop naar de faunapassage, totaal en per type inrichting voor iedere doelsoort en voor alle doelsoorten samen*', pag. 39).
Kern is evenwel dat alhoewel op zich in het nieuwe plan dus wel meer rekening is gehouden met de eisen die met name de faunapassage aan toekomstige ontwikkelingen stelt dan in het eerdere plan, zij het dat in dat plan dus ook wel degelijk ook al in een bepaalde mate daarmede rekening was gehouden, dat dus ook door het in beginsel onthouden van goedkeuring door de provincie aan delen van dat eerdere plan in het kader van de destijds doorlopen Art.19 procedure, zal door de realisatie van de nieuwe woonwijk er wel degelijk een ander deel van het NNN verdwijnen en wel een deel dat o.i. nu juist wel degelijk ook voor het functioneren van de alhier gelegen ecologische verbinding van essentieel belang moet worden geacht. In het bijzonder gaat het dan om de aantasting van de/het 'stapsteen/sleutelgebied' die/dat daardoor plaats zal vinden en dat nu juist op een plek waar deze van wezenlijk belang voor het functioneren van de gehele verbinding moet worden geacht.
Verder zal o.i. het gebied zoals dat aan de Voorveldse polder wordt toegevoegd niet echt tot een meerwaarde leiden voor de/het 'stapsteen/sleutelgebied' die/dat daar al ligt, dat dan mede ook in relatie tot de aldaar reeds gerealiseerde faunapassage ter hoogte van de Biltse Rading, aangezien deze toch op enige afstand van het betreffende compensatiegebied is gelegen.
Alhoewel er dan compensatie van het verlies aan NNN zal optreden, zal door de bouw van het gedeelte van de beoogde nieuwe bouwplan buiten de Biltse Grift, dus de 'rode contour', er dus o.i. wel degelijk een wezenlijke aantasting van de robuustheid en aaneengeslotenheid van het Nationale Natuur Netwerk (NNN) optreden;

c. De aanwezigheid van bijzondere soorten
Hierbij gaat het dan op de mogelijke effecten van het plan op bijzondere soorten, dus beschermde soorten en aandachtsoorten. Daarbij wordt dan in het rapport van Econsultancy aangegeven dat weliswaar op de korte termijn door de realisatie van de woonwijk er naar verwachting een verslechtering voor veel soorten zal optreden, maar dat deze voor de meeste soorten op de langere termijn (lees: binnen 10 jaar) positief zal zijn, dus een verbetering zal betekenen (zie in deze dus ook het rapport: 'NNN-toetsing en beoordeling Hessing inrichtingsplan Hessingterrein (Econcultancy, 2021)', Fig. 22: 'Tabel analyseresultaten', pag. 28-29). Daarbij wordt dan niet alleen rekening gehouden met de herinrichting van het westelijke deel van de onderzoekslocatie, dus het deel grenzend aan de NHW, maar ook het deel grenzend aan de zijde van het landgoed Sandwijck, waarbij dat deel, dat overigens ook (deels) is begroeid met exoten, zoals dus de reuzenberenklauw en ook de Japanse duizendknoop, dan een meer natuurlijke vegetatie zal krijgen en wel (voornamelijk): 'Kruidenrijk en – Faunarijkgrasland'.

Duidelijk zal zijn dat met name door de bouw van woningen buiten de rode contour, dus in het NNN, er een bepaalde ruimtebeslag zal plaatsvinden, met dus ook bepaalde effecten op de (beschermde) soorten waarvan dat gebied dan deel van hun leefgebied uitmaakt, zoals dus de das, het ree, de ringslang, de watervleermuis en de ijsvogel. Weliswaar worden dan bepaalde maatregelen genomen teneinde het gebied elders voor bepaalde soorten meer optimaal in te richten, maar toch plaatst de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. bij de positieve effecten zoals deze daarvan op termijn worden verwacht zo haar kanttekeningen.
De belangrijkste kanttekening is dan dat het gebied alwaar buiten de Grift nu een nieuwe woonwijk zal verschijnen dan weliswaar nu een beperkte natuurwaarde wat betreft planten heeft, maar dus wel degelijk dit gebied thans door de vele er voorkomende diersoorten niet alleen wordt gebruikt om er te foerageren, zoals de das die er in de directe nabijheid een hoofdburcht en ook een bijbucht heeft, maar er ook vele wissels aanwezig zijn, dus dat het betreffende gebied in die zin wordt gebruikt door o.a. de ree en de das om van het ene gebied naar het andere te trekken. Ook moet het gebied voor o.a. de ringslang als biotoop en leefgebied geschikt worden geacht. Dat gebied gaat dus voor de betreffende diersoorten verloren.
Dan worden weliswaar delen van het gebied heringericht tot een bepaalde biotooptype, maar allereerst hebben die gebieden nu ook al een bepaalde natuurfunctie, evenals zal het anderzijds dus nog niet zo eenvoudig zijn de op bepaalde plekken nu aanwezige begroeiing om te vormen naar natuurtypen met een hogere natuurwaarden, zoals ‘Kruiden- en faunarijk grasland’. Daartoe zal immers naar verwachting een aanzienlijk deel van de bodem moeten worden afgegraven, dat o.a. om aanwezige (invasieve) exoten ter kunnen verwijderen, wellicht tot op het grondwater, waardoor wellicht ook nat schraalgrasland haalbaar is, maar tegelijkertijd wordt het gebied dan voor andere soorten, zoals dus de das weer minder geschikt als foerageergebied. Dus in die zin zijn bij gegeven plussen wel degelijk de nodige kanttekeningen te plaatsen.
Verder zal dus ook gezien de woningbouw tot nabij een bosschage die dan als de ‘kraamkamer’ voor het ree bekend staan, kunnen worden verwacht dat ook op die soort van de beoogde ontwikkelingen bepaalde negatieve effecten ontstaan, ook al is dat dan geen bijzondere soort, maar dus wel een gidssoort voor de hier voorkomende ecologische verbinding.
Meer in het bijzonder zal gezien de effecten van de beoogde ontwikkelingen op met name de das er nog een Ontheffing moeten worden aangevraagd, maar is het voor de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. nog maar de vraag of die Ontheffing uiteindelijk wel kan worden verleend. Het gaat hier immers om relatief grote dassenclan (bestaande uit 10 individuen) en als deze op deze plek een belangrijk deel van haar foerageergebied verliest, evenals de burchten door de verstoring die toch van de woonwijk uit zal gaan minder geschikt worden, dan zal daarvan naar verwachting dus wel eens een sterk negatief effect op de totale populatie aan dassen zoals deze binnen de provincie Utrecht voorkomt kunnen uitgaan. Weliswaar wil men dan ook het ‘compensatie-gebied’ aan andere zijde van de N-237, dus in de Voorveldsepolder, voor de das als foerageergebied inrichten, maar daar komt dus al in de nabijheid een burcht van de das voor, evenals is dat gebied al als foerageergebied voor de das geschikt, dus kan daarvan o.i. in die zin geen toegevoegde waarde worden verwacht.
Gezien het gestelde is de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. dus de mening toegedaan dat bij de positieve effecten zoals deze voor bepaalde (beschermde) soorten worden verwacht dus grote vraagtekens kunnen worden geplaatst, waarbij het zelfs

zo is dat voor bepaalde soorten wel degelijk een (significant) negatief effect kan worden verwacht, zoals dus met name ook voor de das, het ree (geen bijzondere soort, maar wel een gidssoort voor de hier voorkomende ecologische verbinding), maar mogelijk ook voor de watervleermuis en de ringslang;

d. De verbindingsfunctie van het gebied voor soorten en ecosystemen
T.a.v. de verbindingsfunctie van het gebied voor soorten en ecosystemen wordt dan op basis van de in zin gegeven analyse geconcludeerd dat de negatieve effecten met betrekking tot verbinding van leefgebied en migratie van dieren die van de bouw van de nieuwe woonwijk uitgaan zullen worden gecompenseerd door gepaste inrichting en de ontwikkeling van de ecopassage. Ook zou de functionaliteit van deze corridor worden verbeterd doordat aan beide zijdes van de ecopassage onder de N-237 gebied aan het NNN wordt toegevoegd.
Zoals ook hiervoor reeds aangegeven, wordt de betreffende conclusie door de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. in het geheel niet gedeeld. Weliswaar is dan bij het plan nu aan de westzijde van de faunapassage meer ruimte vrijgehouden van stedenbouwkundige ontwikkelingen dan in het eerdere plan van ‘Bloeyendael’, maar anderzijds zal door het bouw in het gedeelte van het terrein dat thans buiten de Grift is gelegen er een bepaalde aantasting van die hier aanwezige verbinding plaatsvinden en wel op een deel dat o.i., zoals ook hiervoor reeds onder het hoofdje: ‘Robuustheid en aaneengeslotenheid van het Nationale Natuur Netwerk’ uiteengezet, nu juist daarbij van cruciaal belang moeten worden geacht.
Wat betreft meer specifieke soorten, zoals de das en ook de ringslang, zal er o.i., zoals eveneens hiervoor reeds aangegeven, er wel degelijk niet alleen door de ontwikkeling een essentieel deel van hun leefgebied verloren gaan en ook worden aangetast, maar dus nu net ook een gebied met vele wissels, die o.i. ook niet zomaar zijn te compenseren, dat bijvoorbeeld ook door de ligging van de betreffende dassenburchten (zie in deze dus ook hiervoor onder c: ‘De aanwezigheid van bijzonder soorten’);

e. Behoud van oppervlakte
Duidelijk zal zijn dat er qua oppervlakte meer wordt gecompenseerd dan noodzakelijk is, dat ook volgens de daartoe gegeven regels, maar het gaat natuurlijk ook om de totale effecten op het NNN, dat ook in kwalitatieve zin, hetgeen met name ook bij de andere toetsingscriteria, zoals dus de effecten op bijzondere natuurwaarden, de robuustheid en aaneengeslotenheid, de aanwezigheid van bijzondere soorten, de in een gebied aanwezige ecologische verbindingen en de samenhang aan de orde is en m.b.t. die aspecten werkt het voorliggende plan o.i. dus wel degelijk negatief uit;

f. Behoud van samenhang
Ook hierop is feitelijk in het bovenstaande uitvoerig ingegaan, waarbij de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. de mening is toegedaan dat nu juist door de bouw van het deel van de woonwijk buiten de Grift wel degelijk de samenhang verloren zal gaan en dat in meerdere opzichten, zowel voor de ecologische verbinding als geheel, als voor bepaalde specifieke soorten. Daarnaast moet het gebied zoals dat aan de andere zijde van de Utrechtseweg wordt toegevoegd, dus in het gebied van de Voorveldse polder, in ecologisch opzicht van weinig tot geen toegevoegde waarde worden geacht, dat ook aangezien grote delen van deze polder dus hetzij reeds uit natuur bestaan, hetzij als zodanig zullen worden ingericht;

24. Op basis van de in het voorgaande t.a.v. diverse aspecten gegeven bevindingen zal het duidelijk zijn dat de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. de mening is toegedaan dat er door de ruimtelijke ontwikkeling die het voorliggende bestemmingsplan wil toestaan er wel degelijk in met name kwalitatieve zin er significant negatieve effecten ontstaan t.a.v. alle

wezenlijke kenmerken en waarden die in die zin voor het NNN van belang moeten worden geacht. In die zin moet de betreffende ontwikkeling die het betreffende bestemmingsplan beoogt mogelijk te maken dus wel degelijk strijdig worden geacht met het daartoe m.b.t. het NNN overeenkomstig de: 'Interim-Omgevingsverordening provincie Utrecht' bepaalde;

Nieuwe Hollandse Waterlinie (zie ook de 'Interim-Omgevingsverordening provincie Utrecht, Art. 7.1)

25. Zoals ook hiervoor reeds aangegeven maakt het plangebied dus formeel geen deel uit van de aanwijzing tot: 'Werelderfgoed', aangezien het gebied er dus om i.o. overigens niet geheel duidelijke redenen, dat dus gezien ter plaatse in die zin aanwezige cultuurhistorische waarden, uit is gehaald. Wel zou het gebied dus deel uitmaken van wat dan als: 'Attentiegebied' is aangeduid, dus een zone van 50 m terzijde van gebieden die wel zijn aangewezen.
26. Hoe dat ook zij, de kernkwaliteiten van de NHW worden dan bepaald door (zie in deze dus ook de: 'Interim-Omgevingsverordening', Art. 7.1, Bijlage 14: 'Cultuurhistorie' én met name ook de: 'Kwaliteitsgidsen Landschappen, Gebiedskatern Waterlinies (OKRA, 2011)'):
    A. Het unieke, in samenhang met het landschap ontworpen negentiende en twintigste-eeuwse hydrologische en militairverdedigingssysteem, bestaande uit:
    a) inundatiegebieden
    b) een zone met verdedigingswerken als forten, batterijen, lunetten betonnen mitrailleurkazematten en groepsschuilplaatsen in hun samenhang met de omgeving;
    c) voormalige schootsvelden (visueel open) en verboden kringen (merendeels onbebouwd gebied) rondom de forten;
    d) waterwerken als waterlichamen, sluizen, inlaten, duikers, en dijken functionerend in samenhang met verdedigingswerken en inundatiegebieden;
    e) overige elementen als beschutte wegen, (resten van) loopgraven en tankgrachten;
    f) de landschappelijke inpassing en camouflage van de voormalige militaire objecten; en
    g) de historische vestingstructuur van de vestingsteden, waaronder Nieuwersluis, gelegen in de Provincie Utrecht;
    B. De grote openheid;
    C. Het groene en overwegend rustige karakter;
27. Ook op basis van beschikbare historische analyses zal het duidelijk zijn dat het gebied van Hessing/Verwelius dus wel degelijk ook van betekenis moet worden geacht i.r.t. de bescherming van de NHW en dan in het bijzonder ook de: 'Werken van Griftenstein' en wel het zuidelijke deel daarvan. Meer in het bijzonder lopen (of liepen) over het terrein van Hessing/erwelius, inclusief dus ook het onbebouwde gedeelte buiten de Grift, dus gewoon de verboden kringen (zie in deze dus ook de zogenaamde: 'Kringenwet' ook als is deze dan inmiddels afgeschaft). Ook is hier in het verleden sprake geweest van een oude 'tankval' die men dan kennelijk (wel) wil herstellen;
28. Door nu te gaan bouwen in het gedeelte buiten de Grift, ook al is daarbij dan wel nog sprake van een bepaalde afstand tot de: 'Werken van Griftenstein', namelijk van 120 m, ook al wordt dan bij de bebouwing dan kennelijk gebruik gemaakt van wat dan als: 'Schootsveld Architectuur' wordt aangeduid, althans voor zover gelegen binnen een ring van 300 m van de: 'Werken van Griftenstein', dan nog zal o.i. nog steeds van die bebouwing een negatief effect op de NHW uitgaan. Nu wordt immers juist die 'open ruimte' bebouwd die voorheen nog onbebouwd was. Een open ruimte die o.i. nu juist van essentieel belang moet worden geacht teneinde de: 'Werken van Griftenstein' ook als zodanig te kunnen ervaren, dat dus in ruimtelijk-visuele zin. Teneinde voorts de

beleving vanaf de Utrechtseweg verder te kunnen optimaliseren zou dan tevens bij de toekomstige ontwikkeling met bepaalde zichtlijnen rekening dienen te worden gehouden;

29. Juist gezien de effecten op aanwezige waarden van de NHW had het o.i. dus in ieder geval voor de hand gelegen, voor zover al niet wettelijk verplicht, dat m.b.t. de door Verwelius beoogde stedenbouwkundige ontwikkeling voor Utrechtseweg 341 in ieder geval ook een CHER/HIA was gemaakt, dat ook om (aan het rijk) duidelijk te maken wat nu de daadwerkelijke effecten van de betreffende stedenbouwkundige ontwikkeling op de NHW zijn[2];
30. Op basis van voorstaande analyse zal het in ieder geval duidelijk zijn dat de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. de mening is toegedaan dat met de stedenbouwkundige ontwikkeling die voorliggend bestemmingsplan beoogt mogelijk te maken er wel degelijk sprake is van een onevenredige aantasting van de kernkwaliteiten van de NHW en dat het voorliggende plan dus in die zin strijdig moet worden geacht met het daartoe bepaalde in de: 'Interim-Omgevingsverordening provincie Utrecht (2020)';

Landschap (zie ook Interim-Omgevingsverordening provincie Utrecht, Art. 7.3: 'Kwaliteit van landschappen')

31. Het plangebied ligt dan op de overgang van het landschapstypen het 'Rivierengebied', waarbij het 'schaalcontrast van zeer open naar gesloten' een van de kernkwaliteiten is. Daarnaast maakt het gebied, zoals ook hiervoor reeds aangegeven, dus deel uit van de 'Nieuwe Hollandse Waterlinie (NHW');
32. Door de beoogde ruimtelijke ontwikkeling zal o.i. dus wel degelijk het 'schaalcontrast van zeer open naar gesloten' worden aangetast, dat zo karakteristiek is voor het hier voorkomende slagenlandschap als deel van het 'Rivierengebied';
33. Verder zal dus ook zoals dus eveneens uit voorgaande duidelijk zal zijn door de beoogde ontwikkeling een significante aantasting van de (beeldkwaliteit van de) NHW plaatsvinden;

Conclusie

34. Op basis van hetgeen naar voren is gebracht is de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. de mening toegedaan dat de ontwikkeling die het: 'Bestemmingsplan Utrechtseweg 341' beoogt mogelijk te maken dus wel degelijke strijdig moet worden geacht met hetgeen daartoe in de 'Interim-Verordening Provincie Utrecht' is aangegeven, zodat het o.i. voor de hand had gelegen als de Provincie Utrecht dus wel een zienswijze had ingediend;

Patrick Greeven (bestuurslid IVN De Bilt e.o./Stichting Milieuzorg Zeist e.o.)

[2] Voor zover de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. dat heeft begrepen dient ook t.a.v. ruimtelijke ontwikkeling binnen zogenaamde: 'Attentiegebieden', waar o.i. het terrein van Hessing/Verwelius in ieder geval deels in ligt, verantwoording aan de rijksoverheid te worden afgelegd (vergelijk in deze ook eerdere plannen verplaatsing zogenaamde 'Ronald MacDonaldhuis' op de Uithof/het USP).

Bijlage 1: Folder natuur verbinden en behouden (Werkgroep Faunapassages Zeist-Zuid-West, 2020)

Goedemiddag, dames en heren,

Ik ben Anne-Marie Mineur, ik kom uit De Bilt. In 2014 werd ik lid van het Europees Parlement, maar voor die tijd was ik fractievoorzitter van de SP hier in Provinciale Staten, en ik was lid van deze commissie. In die tijd hebben we gestreden tegen de afbraak van de Utrechtse natuur. Dat was de tijd dat Henk Bleker vond dat we de natuurbescherming niet meer nodig hadden. Het kabinet Rutte I waar hij in zat, bezuinigde zestig procent op natuurbeleid. Het schrapte de verbindingszones tussen natuurgebieden, het besloot de Ecologische Hoofdstructuur slechts onvolledig uit te voeren. En ze legden Staatsbosbeheer bezuinigingen op waarmee de natuur nauwelijks kon worden onderhouden.

In die periode hebben we hier in Utrecht op de valreep nog de laatste ecoducten weten te redden. Ik herinner graag aan een motie die ik samen met Ursula Blom van de PvdA, Willem van der Steeg van de Partij voor de Dieren, en met de ChristenUnie — de heer Schaddelee — heb ingediend om twee faunapassages te realiseren. Dat ging met name over de faunapassages tussen Utrecht en De Bilt, hier vlakbij, onder de Biltse Rading en onder de Utrechtseweg. Beide passages zijn nog heel recent gerealiseerd. We hebben daarmee gezorgd dat een paar eilandjes in de natuur met elkaar verbonden worden.

Dat is van groot belang voor de gidssoort ree, maar ook voor de das, de boommarter, de vos en een hele reeks aan amfibieën. Zij kunnen daardoor bij elkaar komen en genetisch materiaal uitwisselen. Dat is essentieel voor de biodiversiteit. We hebben er daarmee voor gezorgd dat een aantal forse investeringen en herverkavelingen die sinds 1990 gedaan waren, niet voor niets zijn gedaan.

Het realiseren van de faunapassages was een ingewikkeld proces in een ingewikkelde tijd. Het is niet verbazend dat het zo lang heeft geduurd, rekening houdend met alle voorwaarden die er lagen.

Maar nu zijn die faunapassages er, en nu lijkt de gedeputeerde Van Essen toestemming te geven voor een hele nieuwe woonwijk van 130 huizen, die gewoon een heel stuk de beschermde natuur in gaat. De bebouwing gaat over de rode contour, in dat kwetsbare stuk Nationaal Natuur Netwerk, pal naast die moeizaam bevochten faunapassage onder de Utrechtseweg.

Ik wil graag bij u pleiten voor een <u>inperking</u> van de plannen. Niemand maakt bezwaar tegen woningbouw op deze locatie, want de woningnood in De Bilt hoort bij de hoogste in de regio Utrecht, en het oude bedrijfspand staat te verloederen. Er is wél heel veel protest tegen de massale <u>schaal</u> van deze plannen, en de <u>plaats</u> waarop het gebeurt.

1. Het belangrijkste bezwaar gaat over de zware inbreuk die deze plannen maken op de natuur zonder dat daar adequate compensatie voor komt. Het landgoed Sandwijck is beschermd natuurgebied, met een belangrijke functie voor dieren om voedsel te zoeken en tot rust te komen. Het strookje akker aan de andere kant van de Utrechtseweg is niet voldoende om die schade te compenseren, ook al zeggen de ecologen die de projectontwikkelaar heeft ingehuurd van wel. Laat dat alsjeblieft narekenen door onafhankelijke onderzoekers.
2. Voor deze woningbouw moet de Biltse Grift verlegd worden. Gevolg daarvan is dat de afscheiding tussen het bewoonde en het beschermde gebied veel minder robuust wordt. Daardoor kunnen er kinderen, katten en honden het natuurgebied in, dat is een forse bedreiging voor de effectiviteit van de faunapassage. Niet doen.

3. Wat ik bovendien pijnlijk vind, is dat het gebied buiten de rode contour, waar nu woningbouw gepland staat, beloofd was aan Het Utrechts Landschap. Daarmee zou het in veilige handen zijn, en gegarandeerd blijven voor de toekomst.
4. Dan is er de kwestie van de woningnood in De Bilt. De wachtlijsten voor sociale woningbouw in De Bilt behoren tot de langste van de provincie. We zitten te springen om extra woningen, maar dan wel graag betaalbare woningen. Die zijn er niet. De goedkoopste woningen zitten boven de sociale huurnorm. Dat zijn er 13, dus 10%, dat komt niet eens in de buurt van de 50% sociale huur die de provincie zegt na te streven. Het helpt de eigen inwoners niet.
5. Een belangrijke vraag die ik u wil voorleggen: waarom moet de projectontwikkelaar zo veel woningen neerzetten? Bedenkt u zich dat het hier gaat om een bedrijventerrein dat Verwelius onderhands heeft opgekocht uit de failliete boedel van Frits Hessing. Hessing ging failliet omdat die het vorige plan vanwege de financieel-economische crisis niet verkocht kreeg. Alleen al door de bestemmingswijziging van bedrijfsfunctie naar woonfunctie verdient Verwelius een kapitaal. En dan worden het nog eens bungalows, vrijstaande huizen en twee-onder-een-kapwoningen, dus dure huizen. De bodem moet gesaneerd worden, zeker, niet alleen de olie, het accuzuur en de verfresten van de garage moeten worden weggehaald, maar ook het kobalt van wasmiddelenproducent Reckitts, die er daarvoor gezeten heeft. Maar die financiële ruimte is er gewoon, dat kan je op de achterkant van een bierviltje narekenen.
6. Tot slot noem ik graag nog de ruim 1000 handtekeningen die al zijn binnengekomen op onze petitie. We hebben die petitie zorgvuldig geformuleerd: we maken geen bezwaar tegen woningbouw op deze locatie, maar wel tegen de inbreuk op het Nationaal Natuur Netwerk. Luister alstublieft naar deze mensen. Wij zijn vóór betaalbare woningbouw, maar niet in de natuur. Zeker niet op een plek die dit huis met zoveel moeite heeft weten te bewaren.

Dank u wel.